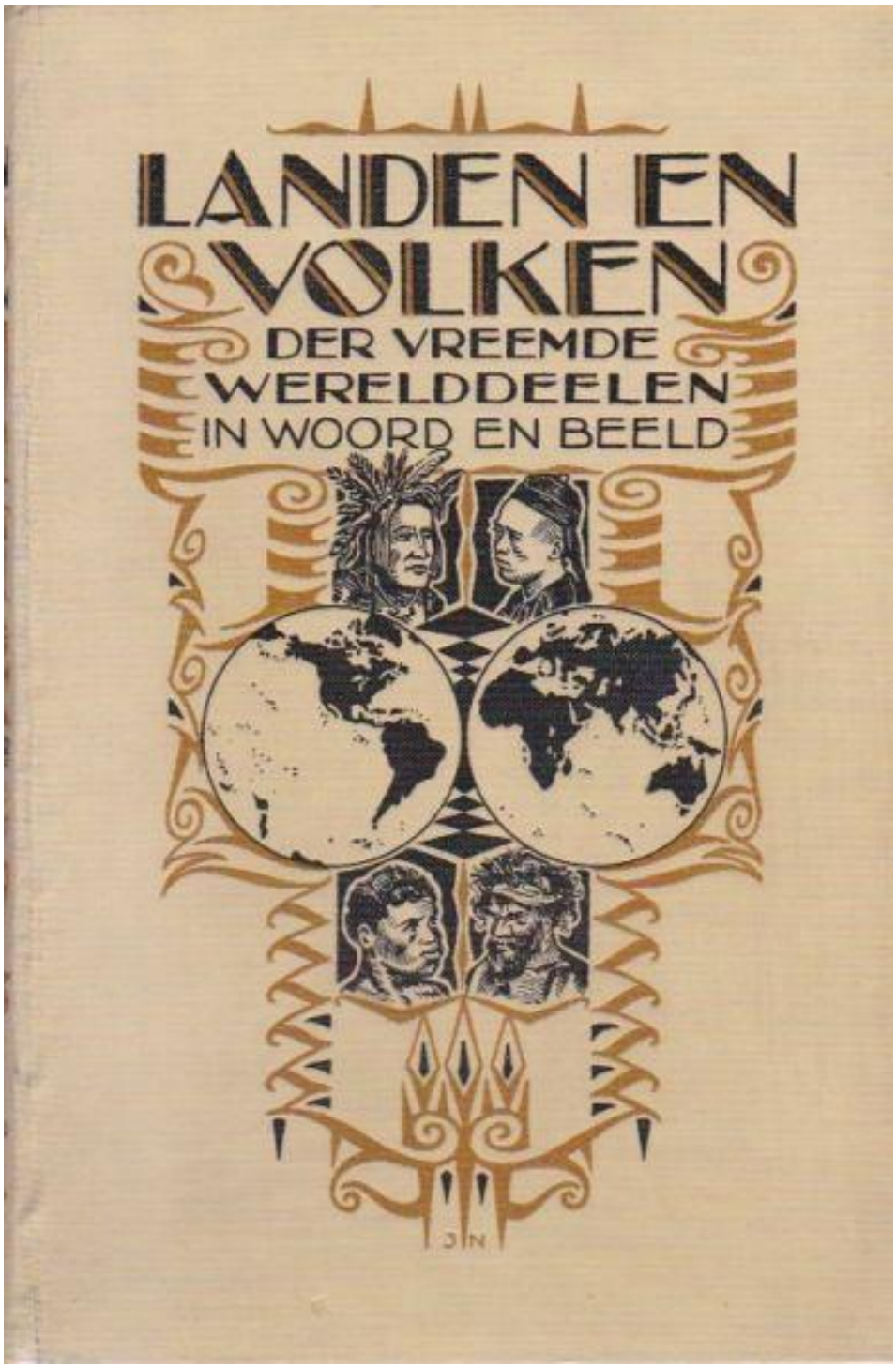
NICC Magazine 1 /2016

Indische rel in 1931 om belediging profeet Mohammed (pag.3)

In dit nummer

Troostmeisjes krijgen nog geen geld.....2

Uitkering Backpay.....3

Indische rel in 1931 om belediging profeet Mohammed.....3

Het jaar van de aap....7

Bevindt een van de 12 stammen van Israël zich in Indonesië?.....9

Misdraging bestuur in Indië 1946-1947.....11

Claim eenmalig smartengeld Birma-Siam Spoorweg.....15

De vijftig beste.....16

In de schaduw van de oorlog, onderzoek....19

Ratu Culinair, een echt familiebedrijf.....21

Gedaan met rust rond Indisch Monument (update).....30

Nieuwe Pasar kalender 2016.....32

Gratis maandelijks *e*-magazine voor de Indische gemeenschap

jaargang 8, januari 2016 | oplage: 8500

Nederlands Indisch Cultureel Centrum

Van de redactie

Wij openen deze editie van NICC Magazine met een artikel over het smartengeld, dat pas aan de Troostmeisjes wordt uitbetaald als het monument voor de ambassade van Japan is weggehaald. Verder is een rel rond de belediging van Mohammed niet alleen iets van de laatste tijd, zoals blijkt uit het artikel op pagina 3. Dan een stuk over het Chinees Nieuwjaar op 8 februari, dat op 13e feestelijk in Den Haag wordt gevierd. Ook een artikel over de bestuurlijke misdragingen kort na de 2e Wereldoorlog en een artikel over de claim betreffende smartengeld voor de getroffenen van de Birma-Siam Spoorweg. Op pagina 33 tenslotte een KORTINGSBON voor de Pasar Malam Rijswijk op 5 en 6 maart.

Nog steeds ontvangen we veel reacties over NICC Magazine. Iedereen is nog steeds enthousiast over de vormgeving en de inhoud, die unaniem als zeer informatief, educatief en heel gevarieerd wordt omschreven. Hartelijk dank daarvoor. Ook hebben wij al vaak gewezen op de mogelijkheid om ***NICC Magazine als advertentie medium*** te gebruiken. Hierbij nogmaals een oproep aan alle lezers die eigenaar zijn van een bedrijf of er werkzaam zijn als PR manager om NICC Magazine als mogelijkheid te zien om ***uw bedrijf of product onder de aandacht*** van nu ruim 8500 abonnees te brengen. Tevens willen wij een beroep doen op uw waardering als abonnee voor het zeer vele werk dat wij maandelijks aan NICC Magazine hebben. Houdt u in gedachten dat NICC Magazine geheel GRATIS is, hetgeen echter niet betekent dat wij geen kosten hebben. Juist in deze tijden is ***uw betrokkenheid*** bij NICC Magazine van groot belang en vragen wij u om een vrijwillige ***DONATIE***. Wij zullen u daarvoor zeer dankbaar zijn en u zult verzekerd zijn van een blijvende gratis toezending van uw geliefde en gewaardeerde NICC Magazine. Onze bankgegevens zijn: (BIC: RABONL2U) **NL39 RABO 0129216836**, t.n.v. **N.I.C.C.** te Den Haag. Mogen wij u tenslotte vragen om NICC Magazine zoveel mogelijk bij uw familie, vrienden en kennissen onder de aandacht te brengen? Vraag hen ook gratis abonnee te worden. Wij wensen u weer veel plezier met uw NICC Magazine. En mede dankzij uw donaties en advertenties kan ons NICC Magazine helemaal GRATIS blijven.

Hans Vogelsang, hoofdredacteur.

Troostmeisjes krijgen nog geen geld

Japan weigert voorlopig om smartengeld te geven aan Zuid-Koreaanse vrouwen die voor en tijdens de Tweede Wereldoorlog seksueel werden misbruikt door de Japanse militairen. De twee landen hebben onlangs een akkoord bereikt over een schadevergoeding, maar Japan wil pas uitkeren als Zuid-Korea een monument verwijdert.

Het probleem voor Tokio is een standbeeld dat sinds 2011 recht tegenover de Japanse ambassade in Seoul staat. Het bronzen beeld is een monument voor alle zogeheten troostmeisjes. Het toont een meisje op een stoel, met naast haar een lege stoel, een eerbetoon aan alle slachtoffers die overleden zijn terwijl ze wachtten op Japanse excuses.

Japan wil de overeengekomen 7,5 miljoen euro pas betalen als het beeld is weggehaald, liet een regeringsbron in Tokio donderdag weten aan staatspersbureau Kyodo.

Het gewraakte monument tegenover de Japanse ambassade

Seksslavinnen

Troostmeisje is een eufemisme voor de vrouwen die tijdens de Tweede wereldoorlog als seksslavinnen voor Japanse militairen werden ingezet. Zij werden vastgehouden in bordelen en moesten 'troost' bieden aan de militairen. Van de naar schatting 200.000 troostmeisjes zijn er in Zuid-Korea nog 46 in leven. Gemiddeld zijn ze inmiddels 89 jaar oud.

Na een jarenlange impasse tussen Zuid-Korea en Japan en het nationalistische optreden van de Japanse premier Shinzo Abe kwam het akkoord als een verrassing. "Abe zal vanuit zijn hart verontschuldigingen aan de vrouwen aanbieden voor hun pijn en de littekens die lichamelijk en geestelijk moeilijk helen", zei de Japanse minister van buitenlandse zaken maandag nog.

Het was niet de eerste keer dat Japan zijn excuses aanbood. In 1993 bood kabinetssecretaris Kono ook 'oprechte excuses' aan.

Het geld dat toen beschikbaar werd gesteld kwam echter niet uit de staatskas, in tegenstelling tot wat nu de bedoeling was.

Zuid-Korea

Sommige slachtoffers vinden dat Japan ook nu niet ver genoeg gaat. Eén van hen liet weten de deal 'volledig te negeren'. "Is het niet logisch dat ze een officiële schadevergoeding betalen als ze een misdaad hebben begaan?", vroeg zij zich af. "De littekens zitten zo diep, dat elke uitkomst niet in de buurt komt van wat nodig is", zei de president daarop.

De Zuid-Koreaanse president liet ook weten dat de tijd dringt, omdat de slachtoffers niet lang meer te leven hebben. "Als de deal wordt afgewezen, kan Zuid-Korea niets meer voor ze doen", aldus de president.

Bron: Dagblad Trouw.

Uitkering Backpay geregeld

Het Indisch Platform heeft een bericht ontvangen van de schoon-zoon van een nog in leven zijnde rechthebbende in het kader van de enkele maanden geleden overeengekomen Backpay regeling tussen Het Indisch Platform en Staatssecretaris Martin van Rijn. Eindelijk na 70 jaren waarin telkens door opeenvolgende kabinetten de uitbetaling van achterstallige salarissen en soldij van gewezen ambtenaren en KNIL-militairen voor zich uit werd geschoven, is de definitieve uitbetaling vlak voor de Kerst-dagen in een stroomversnelling gekomen. Binnen twee weken na publicatie in de Staatscourant wordt nu dan tot uitbetaling overgegaan. Het bericht dat het Indisch Platform van Walter Kessels ontving, luidde als volgt: *Vandaag viel bij mijn 96 jarige schoonvader een brief op de mat waar hij en duizenden lotgenoten met hem, zeventig jaar op hebben gewacht. Mijn schoonvader is dolblij met de ERKENNING en de uitkering en is alle personen en organisaties die een rol hebben gespeeld om dit te bereiken, heel erg dankbaar. Namens mijn schoonvader aan ALLE personen en organisaties:* ***Terima Kasih banyak.***

Inmiddels zijn nu de eerste uitkeringen overgemaakt (red.)

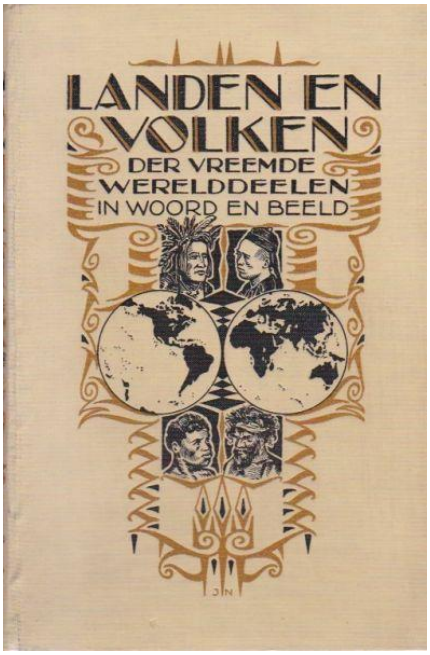
Indische rel om belediging Mohammed in 1931

Door: Yurryt van de Vooren en Marnix Koolhaas

Een jaar geleden was de aanslag op de redactie van Charlie Hebdo. Eerdere affaires rond afbeeldingen van Mohammed waren aanleiding voor onderzoek. In 1937 brak in Nederlands-Indië een rel uit over een schoolboek waarin een afbeelding van de profeet was opgenomen. Om het verzet in te palmen zag het Indische Gouvernement zich gedwongen om na serieus onderzoek het boek uit alle bibliotheken en openbare scholen in Nederlands-Indië te verbannen.

Drie boeken uit 1925

In 1925 gaf F.K.A. Rombach jr. het driedelige boek *Landen en volken der vreemde werelddeelen in woord en beeld* uit. Rombach was de zoon van een bekende arts, die één van de oprichters was van de Utrechtse Gezond-heidskolonie te Bosch en Duin.

Rombach jr. was toen leraar geschiedenis en aardrijkskunde, en hield praatjes voor de PHOHI, de op Indië gerichte radiozender van Philips.

Rombach's trilogie was een klassiek geïllustreerd standaard-werk over volken en culturen op aarde. In deel 2 werd Azië behandeld met op pagina 292 een afbeelding van de profeet Mohammed. Op zich was dat niets bijzonders, want al eerder waren er in prenten van de profeet verschenen. De eerste zelfs al in 1508 van de hand van Lucas van Leyden.

Dat er in het boek van Rombach een prent van de profeet was opgenomen, viel aanvankelijk niemand op. Het boek was ook

voornamelijk gericht op Westerse leerlingen. Pas in de jaren dertig, toen steeds meer Indonesische leerlingen ook in Indië naar de HBS gingen, kwamen de klassieke schoolboeken ook vanzelfsprekend onder de ogen van islamitische jongeren.

De affaire Ten Berge

Er was bovendien al een rel rond Mohammed aan voorafgegaan. In 1931 had de Jezuïtische pater Jan ten Berge in een artikel denigrerend over "de valse profeet" geschreven. De moslim-voormannen Mohammad Natsir en Wiwoho Poerbohadidjojo voerden het protest aan dat leidde tot erkenning van gekwetste gevoelens en het uit roulatie nemen van de gewraakte artikelen. NPO Geschiedenis schreef hier eerder over deze zaak.

Wreedheid en hoogmoed

Het boek van Rombach kwam in 1937 onder ogen van het islamitische lid van Volksraad (het Indische adviesorgaan van het Gouvernement) Wiwoho Poerbohadidjojo, dezelfde die al in 1931 met succes had geprotesteerd tegen de krenkende publicaties van Ten Berge.

In de Volksraad noemde Wiwoho de afbeelding van Mohammed in het boek van Rombach uiterst grievend voor de islamitische gemeenschap. *'De in het boek opgenomen afbeelding stelt den profeet Mohammad blijkbaar voor als een vorst uit oude tijden met een langen knevel en langen baard, uit wiens uiterlijk wreedheid en hoogmoed spreken.'*

Wiwoho verzocht daarom om een verbod. Verder moest worden voorkomen dat zoiets in de toekomst zich niet opnieuw zou voordoen, 'ook omdat voorvallen als de onderhavige in de laatste jaren niet meer tot de uitzonderingen behooren'. Het was een duidelijke verwijzing naar de affaire rond Ten Berge.

Dezelfde maand organiseerde de *Badan Pertahanan Islam*, de in Medan gevestigde organisatie ter verdediging van de Islam, een protestbijeenkomst waarop de eis tot een verbod van het werk van Rombach werd herhaald. Ook het overkoepelende Al-Islam-congres veroordeelde het boek, en nam een motie aan waarin werd gedreigd met ordeverstoringen als de overheid 'de beleedigers van den Islam en den profeet niet vervolgt'.

Nederlands-Indische autoriteiten moesten goed nadenken hoe ze hierop zouden reageren, want nationalistische onlusten waren aan de orde van de dag. Aan een rel over een afbeelding van Mohammed had het Gouvernement geen enkele behoefte.

Vertraagde ophef

Het *Soerabaiasch Handelsblad* stelde op 5 september 1938 als eerste de vraag waarom een afbeelding uit een boek uit 1925 pas twaalf jaar later tot onrust onder moslims in Nederlands-Indië leidde. Behalve het groeiende politieke zelfbewustzijn speelde mogelijk ook een rol, zo stelde de krant, dat Rombach sinds 1936 geregeld praatjes hield voor de PHOHI, de op Indië gerichte radiozender van Philips (zie foto).

Hoe dan ook: dat het gewraakte werk al twaalf jaar oud was, was de ontsnappingsroute van de regering in haar officiële antwoord op de vragen van Wiwoho.

'Wat betreft het verzoek om den verkoop van bedoeld boekwerk te verbieden, wordt opgemerkt dat volgens mededeling van den schrijver dit in 1925 verschenen werk reeds sedert 1930 geheel is uitverkocht en dat geen plannen bestaan voor een herdruk, zoodat reeds uit dien hoofde weinig aanleiding tot een verbod zou bestaan.'

Om de angel uit het verzet te trekken, werd verzekerd dat er geen exemplaren van de boeken van Rombach meer op een openbare school mocht worden vertoond: 'Alle directeuren is het verzoek gedaan het eventueel uit de boekerijen dier instellingen te verwijderen.' Een kleine knieval, maar voor het koloniale beleid wel een principiële. Het belediging van moslims in beeld of tekst werd in Nederlands-Indië zeer serieus genomen. In een kolonie die er zelfs speciale "haatzaai"-wetsartikelen op na hield die de vrijheid van meningsuiting toch al ernstig beperkten, was dat feitelijk een logische keuze.
En in het moederland? Daar vond de "Mohammed-rel" geen enkele weerklank. De boeken van Rombach bleven gewoon op de scholen en in de bibliotheken raadpleegbaar.

Naspel:

Wiwoho Poerbohadidjojo zou in februari 1940 opnieuw van zich doen spreken door de indiening van wat bekend zou worden als de "motie Wiwoho". Daarin werd verzocht om Nederlands-Indië een zelfstandige plek te geven in het Koninkrijk der Nederlanden. Ook wilde Wiwoho een volwassen parlementaire rol voor de Volksraad. Zijn motie werd door Gouverneur Tjarda van Starkenborgh Stachouwer direct afgewezen. In Nederland werden eveneens weinig woorden aan de motie vuil gemaakt, maar dat kwam vooral door de Duitse inval van 10 mei 1940.

Merkwaardig genoeg werd Wiwoho bij Koninklijk Besluit van 8 augustus 1941 door Wilhelmina in Londen benoemd tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau. Wellicht als eerste teken van een kantelend bewustzijn dat het meest expliciet naar buiten zou komen in de beroemd geworden speech van Wilhelmina van 6 december 1942, waarin ze voor de na-oorlogse toekomst "gelijkwaardige verhoudingen tussen de Rijksdelen" beloofde - precies zoals in de motie-Wihoho was verzocht.
In het naoorlogse Indonesië zou Wiwoho ook nog een voor-aanstaande rol spelen, o.a. in 1950 als minister van Opbouw en Voorlichting in het kabinet-Halim.

"Een onnozel stel fabels en verzinsels"

Jan ten Berge was vóór de oorlog een bekende missionaris en jezuïet, actief in Indonesië. Ook publiceerde hij regelmatig. In april en juni 1931 schreef hij twee artikelen in het jezuïetenblad *Studiën* over de Koran, waarin hij de profeet Mohammed o.a. een "grove wellusteling" noemde, die het met vrouwen en seksuele betrekkingen niet zo nauw nam. De Koran noemde hij "een onnozel stel fabels en verzinsels en verkeerd begrepen verhalen."

Het was het begin van wat de "kwestie-Ten Berge" zou gaan heten: het eerste openlijke verzet van de Indonesische moslim-gemeenschap tegen de manier waarop door Nederlanders over de islam en de profeet werd geschreven. Op zich was het niet zo opzienbarend wat Ten Berge verkondigde. In Nederland was al veel eerder en vaker in minderwaardige termen over Mohammed (in Joodse en Christelijke geschriften vaak "valse profeet" genoemd) en de Koran geschreven. Het enige verschil was dat in 1931 zo'n beledigende tekst voor het eerst onder ogen kwam van zelfbewuste moslims die hevig hiertegen protesteerden. Met name de moslim-voormannen Mohammad Natsir en Wiwoho Poerbohadidjojo leidden het protest tegen de teksten van Ten Berge.

Rechtszaak en pamfletten

Mohammad Natsir was aan-gesloten bij de in 1923 in Bandung opgerichte *Persatuan Islam,* ook wel PERSIS of Islamitische Unie genaamd, een groep liberale moslims die streefden naar een religieuze opvoeding en educatie.

In het tijdschrift *Pembala Islam* eiste Natsir in 1931 vervolging van Ten Berge wegens belediging van de profeet en het schrijven van een haatzaaiend artikel. Ook verscheen er een pamflet, dat zich vooral keerde tegen de beschrijving van de profeet als een wellusteling.

Juridische stappen bleken niet mogelijk, omdat het werk van Ten Berge in Nederland was geschreven en verspreid, en daarmee volgens het Indisch Gouvernement niet onder verantwoordelijkheid viel van justitie in Nederlands-Indië. Pikant daarbij was, en Natsir legde daar als eerste de nadruk op, dat in deze zaak voor het eerst door Indonesiërs een beroep werd gedaan op de in 1914 in het Wetboek van Strafrecht voor Nederlandsch-Indië ingevoerde zogenaamde "haatzaai-artikelen" die op grote schaal gebruikt werden om Indonesische anti-koloniale uitingen en geschriften te verbieden of te vervolgen.

Natsir legde zich niet bij dit formele antwoord neer en eiste dat de autoriteiten de haatzaai-wetgeving ook tegen voor moslims beledigende teksten zouden gebruiken. Nog tien jaar lang bleef hij proberen om Ten Berge voor het gerecht te slepen, maar tevergeefs.
Hoe braaf de moslims zich ten slotte toch toonden bleek uit het feit dat verspreiding van het protestpamflet op verzoek van het Indische Gouvernement vrijwillig werd gestaakt. 'De heeren leverden uit eigener beweging de biljetten op het residentie-kantoor in,' aldus de verbaasde verslaggever van de *Sumatra Post* op 7 augustus 1931.

Volksraad

Raden Wiwoho Poerbohadidjojo, de tweede moslimvoorman die

protesteerde tegen de geschriften van Ten Berge, was in 1931 namens de Jong Islamieten Bond (JIB) lid van de Volksraad, het adviesorgaan van het Indische Gouvernement dat deels uit gekozen en deels uit benoemde leden bestond. In dit "schijnparlement" diende Wiwoho een officieel protest in tegen de uitlatingen van Ten Berge. Een officieel antwoord kreeg hij van ir. Kiewiet de Jonge, de regerings-gemachtigde voor Algemene Zaken.

Kiewiet de Jonge benadrukte dat het om wetenschappelijke artikelen ging, maar vond ook dat de artikelen "enkele minder gelukkige uitdrukkingen bevatten en een bepaald zeer afkeurens-waardige zinsnede." Het leidde tot een waarschuwing aan het adres van Ten Berge om 'het afkeurswaardige zijner woorden ernstig onder het oog te brengen'. Verder mochten er geen exemplaren, overdrukken of vertalingen van de artikelen in "Studiën" in Nederlands-Indië meer worden verspreid. Uiteindelijk besloot de in september 1931 aangetreden nieuwe Gouverneur-generaal De Jonge de kwestie als afgedaan te beschouwen.

Onridderlijk en liefdeloos

Hoewel Ten Berge dus niet vervolgd zou worden, werd de afloop van de "kwestie" toch als een overwinning voor de protesterende moslims gezien: de als beledigend erkende publicatie moest immers uit roulatie genomen worden. Dat besluit werd ook door de Indische pers deels met gejuich ontvangen. De *Sumatra Post* ging daarin het verst en publiceerde op 20 augustus 1931 een vlammend artikel, dat bij de katholieke gemeenschap insloeg als een bom. Ten Berge werd hierin niet gespaard.

Wiwoho Poerbohadidjojo

De krant schreef:
'Het is onridderlijk van een Nederlander, liefdeloos van een priester, vooral van een man, die tusschen Mohammedanen leeft, en die dus heeft kunnen zien hoe ernstig velen hunner hun geloof belijden, hoe zij verknocht zijn aan hun leer, en hoe zeer zij, dikwijls den Christenen in innigheid van geloofsovertuiging ten voorbeeld kunnen strekken. Als Katholiek heeft hij het recht en de Plicht om de leer van Mohammed als een dwaling te beschouwen, maar als geloovig man, dient hij toch respect te hebben voor de „dwaling" die het millioenen menschen de gelegenheid geeft zich te verheffen in de sfeer, waar de mensen gemeenschap krijgt met gedachten en gevoelens van hoogere orde. Zeer terecht heeft de regeering zich deze zaak aangetrokken, en de verspreiding van het artikel belemmerd, door dreigend te wijzen op het haatzaai-artikel.'

Dit was het moment waarop veel katholieken zich gekrenkt voelden, en daarmee werd de zaak-Ten Berge nieuw leven ingeblazen. Het artikel leidde tot een verwijdering tussen de katholieke gemeen-schap en de als liberaal bekend staande Sumatra Post.

Van Boetzelaer van Dubbeldam

Uiteindelijk bereikte het Indische rumoer ook Nederland. Op 17 maart 1932 bracht CHU-kamerlid C.W. Th. baron van Boetzelaer van Dubbeldam het ter sprake. Hij sprak daarin over een verzoekschrift uit Nederlands-Indie, waarin de Kamer gevraagd werd om personen, 'die op zoo'n onchristelijke wijze den Islam beleedigden' te laten verwijderen uit Indië. Het spreek voor zich dat hiermee Ten Berge werd bedoeld.

"Ik zou over deze zaak niet spreken, als ik niet wist, dat dit geval in Indië zeer grootse beroering gewekt heeft en dat daarover zeer een ernstige ontstemming is ontstaan. Ook in den Volksraad is er door verscheidene sprekers aandacht aan gewijd", vervolgde de parlementariër,

Het leek de CHU-er niet raadzaam om met het verzoek in te stemmen. Wel waarschuwde hij voor voorzichtigheid, "en hoe men van de zijde van de zending niet de gevoelens van anderen moet krenken". Hetzelfde gold volgens hem ook voor moslims: "Gaat men echter na, van welken kant hier het meest gezondigd wordt, dan meen ik te moeten constateeren, dat van den kant van de Mohammedanen ook wel eens zeer beleedigende uitdrukkingen tegenover den Christelijken godsdienst gebezigd worden."De woede onder Indonesische moslims over de zaak-Ten Berge leek toen al te zijn verstomd. Toch had het rumoer een ding voor het eerst duidelijk gemaakt: over de Islam diende met respect gesproken en wie dat niet deed die liep de kans daarover aan-gesproken te worden, óók door het Indische Gouvernement.

(Bron: NPO Geschiedenis)

zoekt donateurs

Het Indisch Platform behartigt de belangen van de Indische gemeenschap bij de Nederlandse overheid.

Stichting Het Indisch Platform - Postbus 85564 - 2508 CG Den Haag

Bezoek ons op facebook: https://www.facebook.com/Stichting-Het-Indisch-Platform

Het Indisch Platform heeft de ANBI-status en dus is uw donatie een aftrekpost bij uw belastingaangifte

Het jaar van de aap 2016

Alles over het Chinese jaar van de Aap 2016 en voorspellingen

De Chinezen koppelen ieder nieuw jaar aan de kracht van een dier. Chinezen beginnen het jaar altijd later dan wij. Het nieuwe jaar begint altijd tussen 21 januari en 21 februari. De lengte van een maand heeft te maken met de stand van de maan. De zonne-stand heeft een ritme van 365 dagen en de maanstand van 354 dagen. Hoe wonderlijk is ons heelal met al haar geheimen? De Chinese jaartelling zit al ruim in de vierduizend jaar.

Elk nieuw jaar krijgt dus een naam van een dier toegewezen. Het jaar 2015 was het jaar van het Schaap. Om de 12 jaar komt dat jaar weer terug hetgeen betekend dat het in 2027 wederom het jaar van het Schaap zal zijn. En gaan we terug in de tijd dan kunnen we uitrekenen dat het jaar 2003 ook het jaar van het Schaap geweest moet zijn.

Het jaar 2016 is als het jaar van de Aap Schaap uitgerekend. Wat weten we over de Aap? In zijn geheel niet onbelangrijk. Chinezen zien de Aap als een slim en leergierig dier. Ze zullen nooit snel opgeven. Er gaat een voorbeeld-verhaal over de kokosnoten. Als het een aap niet lukt deze alleen te openen zullen ze met een groep samenwerken. Ze leven ook graag in groepen. Het maakt hen stevig en bij gevaar zullen ze alles uit de kast halen voor elkaar te zorgen. Ook staan woorden zoals als grootmoedig, innovatief en flexibel in deze dierenriem.

Bent u in het jaar van de Aap geboren dan kunt u ook een echte 'dwalende' romanticus zijn. Vaak duurt het langer om er achter te komen wat ze nu van een partner willen. Steker nog een Aap wil eerst met meerderen partners geleefd kunnen hebben alvorens de 'ware aap uit de mouw komt'. Het zijn druk bezette beestjes. Ook moeten mensen die in het jaar van de Aap geboren zijn opletten 'niet te veel hooi op de vork' te nemen.

Bent u één dezer jaren of wordt iemand in één dezer jaren geboren, dan heeft u bij voorbaat al enig aanzien volgens veel Chinezen. Men ziet u namelijk ook als een soort probleem-oplosser. Uw slimheid of het even alleen terugtrekken in gedachten kan tot bijzondere creatieve oplossingen leiden.
Wat weten we nog meer ? Krijgt een Aap niet zijn zin of te weinig aandacht dan kan een Aap vervelende streken uithalen. Ze werken keihard en hebben spanning nodig om scherp en geconcentreerd te blijven.

Traditionele optocht door binnen-stad van Den Haag

Let wel, hier geldt de datum van het begin van het nieuwe jaar. Het jaar van de Aap begint nu op 8 februari 2016. Niet onbelangrijk want bent u zwanger en wordt uw baby op 7 februari geboren dan zal het tóch nog een Schaap zijn! Het dier uit het jaar 2015.

Het schema van de gebruikte dieren namen noemt men de Dierenriem. Naast dat er ook nog meerdere invloeden zijn zoals de elementen genaamd; hout, vuur, aarde, metaal en aarde zijn er in grote lijnen dit jaar nog geen vooraanstaande Chinezen met enige voorspellingen over het jaar 2016. In 2014 en 2015 was dit al wel te vinden. Enige Chinese monniken hebben het al wel over verzoeningen, relativeren en omzien.

Alle Chinese jaren in kaart gebracht:

Rat	1900	1912	1924	1936	1948	1960	1972	1984	1996	2008	2020
Os	1901	1913	1925	1937	1949	1961	1973	1985	1997	2009	2021
Tijger	1902	1914	1926	1938	1950	1962	1974	1986	1998	2010	2022
Konijn	1903	1915	1927	1939	1951	1963	1975	1987	1999	2011	2023
Draak	1904	1916	1928	1940	1952	1964	1976	1988	2000	2012	2024
Slang	1905	1917	1929	1941	1953	1965	1977	1989	2001	2013	2025
Paard	1906	1918	1930	1942	1954	1966	1978	1990	2002	2014	2026
Schaap	1907	1919	1931	1943	1955	1967	1979	1991	2003	2015	2027
Aap	1908	1920	1932	1944	1956	1968	1980	1992	2004	2016	2028
Haan	1909	1921	1933	1945	1957	1969	1981	1993	2005	2017	2029
Hond	1910	1922	1934	1946	1958	1970	1982	1994	2006	2018	2030
Zwijn	1911	1923	1935	1947	1959	1971	1983	1995	2007	2019	2031

Jack Hage Sr. (http://www.jackhage.nl/mijn_publicaties.htm)

Ook zal er een doorbraak op het gebied van schone energie komen in China.
China zal een grote rol in de wereldvrede hebben volgens sommige waarzeggers. Mogelijk komt er ook een financiële ommezwaai.

Ik ben benieuwd naar de overige Chinese voorspellingen over het jaar 2016. Er zal best wel weer het één en ander op internet te vinden zijn de aankomende tijd. Komen daar nog leuke onthullingen bij dan zal ik die hier vermelden.

Apen zijn de genieën van de Chinese dierenriem. Ze leven in groepen, zijn intelligent en geestig. Niets is voor hen te moeilijk en als het toch te moeilijk is, gaan ze door tot het barst. Ze zijn vindingrijk, houden van uitdagingen, hebben respect en inzicht in zaken. Als apen zich ergens voor inzetten, worden ze er steeds beter in. Verder zijn ze ook erg goed in het plagen van soortgenoten en andere dieren of mensen.
Ze zijn erg flexibel en kunnen zich uit situaties redden door gevlei en strategisch manoeuvreren. Als er iets fout gaat zullen ze zelden twee waarschuwingen geven. Ze kunnen ook snel hun interesse verliezen, wanneer ze geen aandacht krijgen. Apen zijn zo in zichzelf gekeerd, dat ze anderen niet gemakkelijk vertrouwen. Ze kunnen een kleinigheid opblazen tot iets groots.

Mensen geboren in het Jaar van de Aap zijn geestig, intelligent, en hebben een sterke persoonlijkheid en een grote aantrekkingskracht. Persoonlijkheidskenmerken, zoals ondeugendheid, nieuwsgierigheid en slimheid, maken ze erg ondeugend. Apen zijn meesters van practical jokes, omdat ze graag grappen maken. Hoewel ze geen slechte bedoelingen hebben, kunnen hun streken soms kwetsend zijn voor de gevoelens van anderen.

Het Chinese nieuwjaar begint op 8 februari 2016. Dan begint het ***Jaar van de Aap***. De landelijke viering van het Chinese nieuwjaar is op ***zaterdag 13 februari*** in en rond het Stadhuis van Den Haag en daar vlakbij in Chinatown**.**

Daarbij wordt een traditionele drakendans gehouden en leeuwen "tot leven gewekt." Er is vuurwerk op het Spui en optredens van Chinese en Nederlandse artiesten op het podium in het prachtige Atrium van het stadhuis.

Het is alweer de 14e keer dat dit feest in het stadhuis van Den Haag wordt georganiseerd. Elk jaar komen er honderden mensen uit alle delen van het land naar dit evenement om samen met de Chinese gemeenschap in Nederland het begin van het nieuwe Chinese jaar feestelijk in te luiden. Net als in voorgaande jaren verwachten we veel hoge gasten uit binnen- en buitenland, waaronder leden van de Nederlandse regering en het parlement, leden van de Chinese overheid en de Chinese ambassadeur in Nederland, ambassadeurs van andere landen, burgemeester en wethouders van Den Haag en vele anderen. Het festival is vrij toegankelijk voor het publiek. Dus kom op 13 februari naar den Haag.

Voor meer informatie over de festiviteiten en de aanvangstijden: www.chineesnieuwjaarfestival.nl/

(advertentie)

Reparatie van iPhone, iPad en nu ook android. Klik hier voor de aanbieding
http://www.borca-online.nl/iphone-en-ipad-reparatie

Borca Computer Online Service
Weimarstraat 39
2562 GP Den Haag
070-364 2806
www.borca-online.nl

Bevindt één van de 12 stammen van Israël zich in Indonesië?

Is het waar dat de verdwenen stam GAD (één van de twaalf stammen van Israël) zich al eeuwenlang in Indonesië bevindt? Dit is een vraag die de Molukse Rabbi Avner Sahertian probeert te beantwoorden in zijn boek getiteld: "Het sleutelkind van Israël dat is verdwenen in Indonesië". In dit artikel wordt nader ingegaan op deze stelling, die nogal speculatief is, maar die we onze lezers toch niet wilden onthouden. De schrijver Harry Avner Sahertian is geboren in 1957 te Manado en opgegroeid in Zuid-Sulawesi. Hij heeft een opleiding gevolgd aan de Theologische Faculteit en heeft als predikant in Cilacap 6 jaar gewerkt, in Semarang 1 jaar en in Bekassi 11 jaar. Sedert 1991 heeft hij zich verdiept in de Molukse samenleving.

Zijn de Alifoeren werkelijk de oorspronkelijke bewoners van Maluku? Wat betekent eigenlijk Alifoeroe? Het woord Alif komt uit het Arabisch en betekent een. En het woord Uru betekent mens. De Alifoerse bevolking komt oorspronkelijk uit het Midden-Oosten. Al eeuwen voordat de Portugezen en de Hollanders kwamen, waren het eerst de mensen uit het Midden-Oosten die voet aan wal zetten in de Molukken. Joden maar ook Arabische mensen die de Islam naar Maluku brachten. De naam Maluku is afkomstig van het Hebreeuwse woord "Molokh" of "Milkom".

Alifoeroe krijger

Molokh of Milkom (door de Carthagen ook wel Moloch of Baäl genoemd) was een afgod die vereerd werd door de Joden die in de buurt woonden van het huidige Jordanie. God verafschuwde deze afgoderij, want het was er de oorzaak van dat de Joden ongehoorzaam waren aan Zijn geboden en afvallig werden. Daarom had God deze afvalligen verjaagd uit Israel.

Evenals hun voorouders destijds in Israel zijn de Alifoeren ook sterk in het beleven van het mystieke en geloven ze in voorouder-verering en beschouwen hun voorouders als hun God. Zo liet koning Salomo op de berg ten oosten van Jeruzalem een offerhoogte bouwen voor Milkom. – 1 Koningen 11 : 7.
In Leviticus 20 : 5, 6 staat beschreven hoe God de afvallige Israëlieten strafte. Mensen uit de stam Gad werden verdreven uit Israel vanwege het feit dat ze de doden vereerden. Jeremia 49 : 1.

Molokh of Milkom betekent koning. Maluku staat ook bekend als het land van de koningen (tanah Radja-Radja). Bijvoorbeeld de

leiding van de kampongs is in handen van de Bapa Radja. Er bestaan helaas geen boeken over de Alifoeren. Wel is er sprake van verhalen die mondeling worden doorgegeven van generaties naar generaties. Zodoende staan de Alifoeren als mysterieus bekend. De afstammelingen van het Alifoerse volk kwamen oorspronkelijk uit Israel.

Gad was een kind van Jacob en de slavin van zijn vrouw Lea, genaamd Zilpa. Gad betekent: "Het geluk is gekomen" . Genesis 30 : 9-11. Omdat Gad nog steeds de afgod Molokh / Milkom aanbad, werd zijn stam door God verbannen (ongeveer 750 jaar voor Christus). Gad verliet het Midden-Oosten via Madras in India en men ging met boten (Perahu) naar het eilandenrijk van de Molukken.

Toen Jezus werd geboren bevond de stam van Gad zich al niet meer in Israel maar in de Molukken. Ook leden van de stammen van Levi en Ruben werden verbannen. De stamleden van Levi bevinden zich in de Zuid-Oost Molukken, zoals op de eilanden Kisar en Rote. Zo is de naam Lea-se genoemd naar de stam van Lea.

Ook al bevindt de stam van Gad zich al tientallen generaties lang in ballingschap en weet men niets meer van zijn afkomst maar toch verraadt zijn karakter een heleboel. Aangezien de Molukkers dezelfde bloedgroep hebben als de Israëliërs zijn ze zeer fanatiek van aard.
Dat was duidelijk te merken tijdens de Kerusuhan die in januari 1999 begon. De Molukse kinderen van de stam Gad gingen geestdriftig de strijd aan ook al werden ze aangevallen met automatische wapens. Al hun vijanden werden gedood. Tijdens de Kerusuhan had God Zijn opper-macht laten zien. Zonder Zijn tussenkomst zou de Molukse bevolking tijdens de Kerusuhan zijn vernietigd.
De afstammelingen van Gad vochten als leeuwinnen. Onder leiding van God gingen ze de strijd aan met de vijanden van Israel – Jeremia 31 : 10.
Een leeuwin verdedigt als geen ander haar welpjes. En als ze belaagd wordt dan vernietigt ze haar belagers. Het vlees van de slachtoffers wordt verscheurd en opgegeten en hun bloed wordt opgedronken – Numeri 23 : 24. Misschien is dit in de huidige tijd moeilijk te bevatten maar dit was wel gebeurd tijdens de Kerusuhan.

Voorstelling van de afgod Molokh of Milkom (Moloch of Baäl bij de Carthagen)

Dit bewijst hun identiteit als de verdwenen afstammelingen van Gad. Alleen in oorlogstijd eet men menselijk vlees en drinkt men menselijk bloed. Zo hadden ook enkele Agas-agas (kindsoldaten) tijdens de Kerusuhan de lichamen van hun gedode slachtoffers opgegeten en zelfs hun bloed gedronken. Deze minderjarige agas-agas hadden zonder angst gestreden, zoals vermeldt in – 2 Samuel 22 : 30,35, Psalm 144 : 1 en Psalm 18 : 35,38.
Zo hadden de Molukse nazaten van de stam van Gad tijdens de Kerusuhan zelf hun wapens gemaakt – Jesaja 54 : 15, 16.
Voorafgaand aan de strijd ging men in gebed en vervolgens blies men op de trompet (nafiri) ten teken dat men zich gereed maakte voor de strijd. Ook tijdens de Kerusuhan in de Molukken blies men eerst op de trompet om het enthousiasme op te voeren en als teken dat God aan hun zijde stond.

Ten tijde van de Kerusuhan stond er een artikel in het Israëlisch blad Unit Israel Bulletin dat de Molukkers de verdwenen stam van Gad vormde die zich had bevrijd - Psalm 89 : 34 – 38.
De Kerusuhan was door God toegestaan:
- om de afstammelingen van Gad te doen beseffen dat zij tot inkeer moeten komen en hun afgoderij moesten laten varen.
- om de identiteit van de stam van Gad bekend te maken in de Molukken.
- om de wereld te informeren omtrent de afkomst van Molukkers als nazaten van Gad, Sefanja 3 : 19, 20 als voorbode voor de aankomende verhuizing in de eindtijd van de stam van Gad van Maluku naar Israël.

De profeten hadden reeds geprofeteerd over een stam van Israel die naar het verre oosten was vertrokken daar waar de zon opkomt en ondergaat en waar men zich had losgemaakt van zijn Israëlische identiteit. Het is opmerkelijk dat er tijdens en na de Kerusuhan een beweging is ontstaan die zich juist bezighoudt met Israel. Feitelijk is deze beweging moeilijk te begrijpen temeer daar er tussen Indonesië en Israel geen diplomatieke en politieke band bestaat. Deze beweging vloeit duidelijk voort uit de Geest van God. Hij vergeet nooit zijn uitverkoren volk ook al bevindt deze zich in ballingschap. – Deut. 4 : 31 en Romeinen 11 :1. God zal zijn beloftes tegenover Zijn volk nooit vergeten. – Jesaja 44 : 1, 5.

Thans durven veel Christelijke Molukkers voor hun identiteit uit te komen. Zo lopen veel

Christelijke Molukkers met symbolische uitingen waarmee ze hun band met Israel benadrukken. Ze laten davidsterren als tattoos op hun lichaam plaatsen. Deze tendens is tijdens en na de Kerusuhan alleen maar sterker geworden

Met betrekking tot de eindtijd. De stam van Gad zal door God worden genezen en ook al zijn hun nakomelingen al 3000 jaar weg uit Israel maar ze zullen worden bevrijd en worden teruggebracht naar Israel. – Jesaja 59 : 19-21 en Jesaja 11 : 11, 12. God zal de stam Gad op wonderbaarlijke wijze terugbrengen naar Israel – Jesaja 43 : 5-7

In de eindtijd zullen alle ogen gericht zijn op het Midden-Oosten en in het bijzonder op Israel. De terugkeer van de stam van Gad uit de Molukken zal vrees inboezemen van de mensen in Indonesië. Israel zal in de eindtijd de barometer van de wereld zijn. Het Israëlisch volk zal onder leiding van God verenigd worden – Ezechiël 11 : 16, 17 en 39 : 28.

Vertaling: Bram Pattinasarany. Geplaatst buiten verantwoordelijkheid van de redactie.

Misdraging bestuurders in Indië 1946-1947

Door: Anne-Lot Hoek

Recente aandacht voor geweld in Indonesië gold vooral voor de militairen, niet voor de bestuursambtenaren. Brieven van Siebe Lijftogt uit Lombok en Bali geven daarin voor het eerst een doorkijkje. Als oud-verzetsman kon hij niet verdragen dat zijn collega's zich als bezetter gedroegen.

4 juli 1946

"De nieuwe controleur […] is een man, opgevoed in een traditie van een behoorlijk bestuurscorps […] nauwgezet, precies, gaat op een aardige wijze met mensen om. Maar alles wat buiten zijn beperkte gezichtskring ligt wordt afgedaan met een gemak, waarvan je huivert. Als je hem hoort vertellen over de wijze waarop de Engelsen de extremisten [het Indonesisch verzet] uit Bandung hebben verdreven […] 'Die extremisten ploften als rijpe appels uit een boom. Ik zie nog zo'n kerel daar liggen. Hij had wat hij wilde hebben, daar heeft hij toch immers om gevraagd?' Deze man […] die op een leuke manier omspringt met zijn bedienden, die dol is op dieren, zelf timmert, vertelt de dingen met een levendigheid en smaak, die je soms bijna doen vergeten, over wat voor een rotdingen hij het eigenlijk heeft. Hij ziet eenvoudig niet de consequenties van wat daar gebeurt, hij kan het niet zien."

De jonge Siebe Lijftogt

Dit schrijft Siebe Lijftogt op 4 juli 1946 vanuit Lombok aan zijn vrouw, Linde. Hij is dan 26 jaar, heeft in het verzet gezeten en is kort na de Tweede Wereldoorlog als bestuursambtenaar naar Indië vertrokken. Zijn vrouw zou zich later bij hem voegen. Na het uitroepen van de onafhankelijkheid door nationalisten onder Soekarno tracht Nederland het koloniale gezag te herstellen. Van 1946 tot '50 werkt Lijftogt op Lombok en Bali.

Het ethos van het corps Binnenlands Bestuur (BB), het bijstaan van de bevolking, sloot aan bij zijn idealen als oud-verzetsman. Nederland had in zijn ogen maar één taak: meebouwen aan het nieuwe, onafhankelijke Indonesië, „met het beste van wat we van huis hebben mee-gekregen".

Maar in zijn brieven, die de kinderen van de in 2005 overleden Lijftogt onlangs van zolder haalden, beschrijft hij een andere realiteit. Zijn mede-ambtenaren, collega's en superieuren, leken alles in zich te hebben om het conflict te kunnen doorgronden. In plaats daarvan hadden ze een blinde vlek voor het geweld; „Duits optreden" vindt Lijftogt. Hij wil geen bezetter zijn. Daarom doet hij een wanhopig appèl op zijn oude verzetsmakkers, de leiding van het Nationaal Comité van Verzet: Marie Anne Tellegen, intussen directeur van het Kabinet van de Koningin; en Lambertus Neher, gedelegeerde van het Opperbestuur in Batavia. Maar die laatste verklaart hem voor gek.

De recente aandacht voor buitensporig geweld in het Indonesische onafhankelijkheids-conflict (1945-1950) gold vooral militairen. Historicus Rémy Limpach concludeerde in zijn proefschrift onlangs dat extreem geweld door de Nederlandse militairen wijdverspreid was en in de militaire structuur zat verankerd. De historicus Gert Oostindie bevestigt die trend in zijn boek *Soldaat in Indonesië*. Maar voor betrokkenheid van bestuursambtenaren bij geweld was tot nog toe weinig aandacht.

17 januari 1969

Het is de avond dat Indië-veteraan Joop Hueting op tv zegt dat hij en anderen zich destijds hebben schuldig gemaakt aan oorlogs-misdaden. Zijn verhaal slaat in als een bom. Andere veteranen zijn woedend. Hueting moet onder-duiken. Het nationale tumult leidt tot de zogeheten Excessennota, een beknopt onderzoek op last van de regering naar vermeende 'excessen'.

Siebe Lijftogt zag de uitzending samen met zijn dochter Ida, en „zat instemmend te knikken", herinnert ze zich. Maar over zijn eigen ervaringen sprak hij niet. Dat was rolvast. Ook over zijn activiteiten bij het verzet sprak hij nauwelijks. Lijftogt was hoofd van het Utrechtse koerierscentrum van het Nationale Comité geweest. Hij verkoos „civiel verzet" boven geweld. Brieven en documenten uit zijn Indische tijd had hij willen vernietigen, maar zijn dochter weerhield hem daarvan, zegt ze. „Hij was een bescheiden man van weinig woorden. Hij was bang niet begrepen te worden." Maar toen ze zijn brieven lazen, schrokken zij en haar broer Gerard. Zo vlijmscherp was hij tegen hen nooit geweest. Ida: „Ik begrijp nu pas wat mijn ouders daar samen hebben meegemaakt."

Maart 1946

Veel Nederlandse militairen en bestuurders zijn door de ontberingen in de Japanse kampen uitgeput, ziet Lijftogt in maart '46 op Java. Toch wilden de ex-geïnterneerden snel terug naar de vertrouwde koloniale situatie. „Linde, als je die zelfingenomen-heid en het onvermogen ziet waarmee zovele Nederlanders hier nog optreden." Zijn collega-bestuursambtenaren onderschatten het nationalisme volgens hem ernstig. „Allemaal hebben ze het over de afschuw van de baboe [huishoudster] voor Soekarno en de trouw van de fietsenmaker." Maar met die baboes en fietsenmakers hebben ze nauwelijks contact, constateert hij.

Joop Hueting vertelt van zijn ervaringen

Al in april slaakt Lijftogt een eerste 'noodkreet' aan zijn oude superieuren binnen het verzet en 'mentoren'. Zij zijn immers zijn morele kompas, zou hij meer-maals benadrukken. Met een collega roept hij op tot snelle veranderingen in het Indische beleid. „Wij zijn onze machts-positie hier volledig kwijt" en Nederland moet dat snel accepteren, „willen we hier in de toekomst nog welkom zijn."

Op zijn nieuwe post Lombok waar hij in april arriveert, is het rustiger dan op Java. Lijftogt wordt verantwoordelijk voor politieke gevangenen; "een unieke gelegenheid werkelijk contact met de bevolking te krijgen", schrijft hij. Uit zijn brieven blijkt dat hij steeds meer begrip krijgt voor hun strijd, zelfs bevriend raakt. Maar zijn baas, assistent-resident Edy Lapré, had weinig op met vrijheidsidealen.
Toen de verzetsgroep Banteng Hitam [zwarte stier] 's nachts anti-Nederlandse pamfletten verspreidde en een aanslag pleegde, deed dat Lapré als „een bom exploderen". Hij liet mensen zonder aanzien des persoons oppakken en dwong de bevolking te demonstreren met door hemzelf geschreven leuzen als 'Kom maar voor de dag, de messen en abattoirs zijn reeds gereed'.

Protesteren hielp niet. De resident van Bali en Lombok, H. Jacobs, gaf dorpshoofden „de macht om iedere Pemuda [verzetsstrijder] die hier op Lombok aan wal kwam direct te doden, zonder vorm van proces. Hoe sneller hoe beter." Ook werden er prijzen op het hoofd van nog loslopende Japanners gezet. Hij kan het niet rijmen met die vriendelijke resident, die zondags „zat te huilen bij een mooie preek", wat hem er niet van weerhield, „om vijf minuten na uitgaan van de kerk tegen Lapré te zeggen: als je mensen op heterdaad betrapt bij het aanplakken van die opschriften, laat ze dan op staande voet doodschieten".

„De Pemoeda en de Jap", het blijkt voor veel ex-gedetineerden een kwestie van „allemaal dood", schrijft Lijftogt aangedaan. Maar als een collega vertelt over het Jappenkamp, begrijpt hij meer van zijn meerderen, die door de trauma's „op het randje van afknappen" [overspannen raken] staan. „Men is nog helemaal beurs, zoals wij dat trouwens zelf ook zijn."
Dan krijgt Lijftogt bericht dat hij wordt overgeplaatst naar Bali. Er

Nederlandse ambtenaren (in uniform) en lokale bestuurders op Lombok, ter gelegenheid van het afscheid van controleur De Vries. Siebe Lijftogt staat op de achterste rij, midden, met bril. Foto: Archief familie Lijftogt

wordt daar een stuk harder opgetreden onder militair gezag. Zelfs de resident spuwde daarover „vuur en vlam" op Lombok. „Volgens Jacobs is een ruwweg doden van honderd man per dag waarvan veertig procent onschuldig, een veel voorkomend verschijnsel", schrijft hij voor vertrek aan Linde.

Juli 1946

Zijn geweten wordt hier snel verder op de proef gesteld. "Linde, we gaan het hier heel erg moeilijk krijgen." Zij staat op dat moment op het punt om met hun zoontje van een jaar de boot naar Indië te nemen. "Wat hier aan menselijke wrakken langs drijft is zeer ontstellend", zegt hij over zijn ex-gedetineerde collega's en de militairen. Toch is hij strijdlustig. Hier zal blijken of hij en Linde hun "levensopvattingen in de praktijk kunnen brengen". Lijftogt liet zich inspireren door christendom, boeddhisme en verschillende filosofen. Linde was verpleegster en nogal pacifistisch.

"Het militaire gedoe stond haar vreselijk tegen", zegt Ida. "En dan ging ze ook nog eens Balinezen in de kampong van de schurft afhelpen. Dat was *not done*, daar bemoeide je je als Europeaan niet mee".
Ze werden "inlanderliefhebbers" genoemd en raakten geïsoleerd van het blanke sociale leven. Lijftogt bemiddelde met het verzet. Soms zat hij weken in de bergen voor overleg met ze in hun eigen taal. Toch kon hij niet voorkomen dat de leider van het verzet op Bali, I Gusti Ngurah Rai, en zijn aanhang werden omgebracht, op 20 november 1946. „Dat greep hem vreselijk aan", zegt zijn dochter.

Lijftogt schreef vurige rapportages aan Frederik baron van Asbeck, familievriend, hoogleraar volkenrecht en voor de oorlog een hoge ambtenaar in Batavia, zo blijkt uit documenten in het Nationaal Archief. Hij noemt het optreden op Bali "tam" vergeleken met Zuid-Celebes, maar rapporteert wel dat er op het eiland 10.000 politieke gevangenen zijn gemaakt van wie 2.000 mishandeld zijn. "Slaan, schoppen, uren in de zon zetten, ophangen met de tenen nog net op de grond."

Het idee was om 'loyale' Balinezen te scheiden van de 'extremisten'. In de praktijk was dat moeilijk en werd de burgerbevolking slachtoffer van geweld door

verzetsstrijders of door het Nederlandse leger en hun collaborateurs. Volgens hem leidde dat tot een burgeroorlog. Ook op Java zal een militaire 'oplossing' „rampspoediger dan ooit" blijken, schrijft hij in juni '47. Een maand later start de Eerste Politionele Actie.

Najaar 1947

Van Asbeck doet toch wat met de informatie, want al in oktober 1947 wordt Lijftogts rapportage gepubliceerd – anoniem – in het verzetsblad *Je Maintiendrai*. Ook stuurde Van Asbeck een brief door aan oud-premier Schermerhorn, betrokken bij de onderhandelingen met de Republiek.

Op 1 december volgt een ultieme brandbrief aan verzetsmakker Marie Anne Tellegen, rechterhand van de koningin. In de brief, ook in het Nationaal Archief, schrijft hij dat hij net als in Nederland onder de Duitse bezetting, in oppositie gaat tegen een onmenselijke situatie. Hij voelt zich een soort „intellectuele SD-er", die ingezet werd voor „allerlei listen" om pemoeda's te vangen door het winnen van hun vertrouwen. En "dat wij bij honderden de spes patriae van een ander volk doden, martelen en gevangen nemen, dat we volkomen corrupt aan het worden zijn en grote drinkgelagen houden om de rotzooi een beetje te vergeten."

Tellegen stuurt zijn brief door aan Neher, in Batavia betrokken bij onderhandelingen met de Republiek. Maar die is bepaald niet onder de indruk. Hij ziet de gemoedstoestand van zijn oude verzetspupil als 'verbittering'. Fouten worden gemaakt, maar een vergelijking met de Duitse bezetter gaat hem te ver. Verschrikkelijke bijverschijnselen horen nu eenmaal bij een vrijheidsstrijd, en zijn vaak een reactie op de Indonesische terreur, aldus Neher.

Het zware materieel verlaat de L.S.T. om haar tocht naar Lombok te beginnen (bezetting Lombok, Maart 1946)

"Verbittering?", reageert Lijftogt. Hij schreef zijn brief omdat hij „als Nederlander medeverantwoordelijk is, voor wat wij, als Nederlanders, hier doen." En als Neher werkelijk gelooft dat Nederlandse terreur slechts een reactie is op Indonesische terreur "bent u erg slecht ingelicht over wat er buiten Batavia gebeurt". Dat zelfs de mensen aan wie hij zich had gespiegeld hem niet begrepen, moet pijnlijk zijn geweest. „De teneur van zijn brief neigt naar een zekere manie", schrijft Neher aan Tellegen. „Ik vrees dat de jongeman te vroeg met een te grote taak is belast." De deksel ging op de doofpot.

Lijftogt promoveerde als socioloog en werd organisatieadviseur. Tot aan zijn dood in 2005 wilde hij nooit meer terug naar Indonesië. In de jaren zeventig werd hij nog geïnterviewd voor een wetenschappelijk onderzoek onder voormalige bestuursambtenaren. De vraag of Nederlanders wreedheden hadden begaan omzeilde hij. „Hij had er een harde streep ondergezet en wilde ook geen Joop Hueting worden", denkt dochter Ida.

Slechts één oud-collega, C.H. Stefels, bevestigde in dat onderzoek buitensporig geweld op Bali, gepleegd door „allemaal heel gewone burgermensen". Lijftogt had het Nederlands verzet gediend, omdat hij „niet anders kon". Die enkelvoudige moraal hield hij vast in Indië. Maar bij zijn vertrek werd hij door zijn landgenoten voor verrader uitgemaakt. Ida: „Hij begreep als een van de weinigen dat geweld geen oplossing was. Zijn isolement is een persoonlijk drama voor hem geweest."
Java Post

Dit artikel verscheen eerder in NRC Handelsblad, 9 januari 2015

Wel eens gedacht aan adverteren in NICC Magazine?
Uw product of dienst wordt door minstens 100.000 mensen opgemerkt.
Vraag vrijblijvend onze advertentieformaten en tarieven aan
info@indisch-centrum-denhaag.nl

Claim eenmalig smartengeld voor dwangarbeiders Birma-Siam Spoorweg

Stichting Task Force Indisch Rechtsherstel (TFIR) bereidt een claim voor aangaande een eenmalige uitkering voor krijgsgevangenen die als dwangarbeider aan de Birma-Siam Spoorlijn werkten en die na de verkoop van de Spoorlijn aan Thailand in 1954 tot stand kwam.

Velen van de 17.391 Nederlandse ex-dwangarbeiders aan de Birma-Siam Spoorweg hebben nooit deze eenmalige uitkering ontvangen. De TFIR onderzoekt in samenwerking met advocaat Liesbeth Zegveld of een groepsclaim voor de Birma-Thailand uitkering bij de Nederlandse Staat kan worden ingediend op basis van indexatie en rente over 60 jaar.

Eindelijk is er nu een omvangrijke namenlijst beschikbaar. Een complete lijst bestaat (nog) niet. Na jaren werk en research heeft Dhr. Henk Beekhuis het grootste aantal namen van Nederlandse dwangarbeiders aan de Birma-Siam Spoorweg boven water weten te krijgen, waarvoor hulde. De lijst bevat **15.102 namen** van de in totaal **17.391 namen**, zoveel mogelijk alfabetisch gerangschikt. Maar er ontbreken nog namen. TFIR probeert de ontbrekende namen zoveel mogelijk in kaart te brengen.

De namenlijst bestaat uit twee delen:

1. *Officieren*, pg 420 t/m 456, 1231 namen
2. *Andere Rangen*, pg 457 t/m 745, 13.871 namen

Aanmelden Birma-Thailand claim

In verband met de zoektocht naar rechthebbenden die de kranten-oproep voor het eenmalig smartengeld in 1954 gemist hebben, vragen wij uw aandacht voor het volgende.
Herkent u uw vader, opa, oom, broer, neef of een ander familielid? Leest u dan s.v.p. de handleiding hieronder en meldt u zich dan aan op www.TFIR.nl door op 'aanmelden' te klikken en het aanmeldingsformulier volledig in te vullen. N.B. Per familie wordt één contactpersoon geregistreerd.
LET OP: Als u zeker weet dat uw vader of een ander familielid dwangarbeid aan de Birma-Siam Spoorweg heeft verricht, maar **NIET op deze lijst staat**, stuurt u dan s.v.p. een e-mail naar stichtingtfir@gmail.com/
Nader onderzoek is dan nodig.

© 2016 Task Force Indisch Rechtsherstel

Stappenplan voor aanmelding voor de Birma-Thailand claim bij de Task Force Indisch Rechtsherstel

---

STAP 1 Beluister de uitleg van de claim die wereldwijd verspreid is:
http://www.sbs.com.au/yourlanguage/dutch/nl/content/task-force-indisch-rechtsherstel?language=nl

STAP 2 Check de voorlopige namenlijst van de Nederlandse dwangarbeiders (officieren en lagere rangen):
http://japansekrijgsgevangenkampen.nl/Birma-Siam%20Thai%20camp.htm

STAP 3 Probeer te achterhalen waar uw familielid (grootvader, vader, oom, broer, neef) in het jaar 1954 woonde en of hij de krantenoproep over het eenmalig smartengeld onder ogen heeft gekregen

STAP 4 Is er twijfel of het smartengeld aan hem uitbetaald is, meldt u uw familielid dan aan als hij nog in leven is; of uzelf als erfgenaam aangezien de claim overerfbaar is. Het aanmeldingsformulier vindt u op www.TFIR.nl.

STAP 5 De Task Force Indisch Rechtsherstel houdt u op de hoogte van de ontwikkelingen rond de claim. Het is de eerste van een reeks claims betreffende het uitgebleven rechtsherstel voor de Indische gemeenschap.

De 50 beste Indische restaurants en toko's

Indische restaurants

Lekker Indonesisch uit eten, waar doe je dat. Net als vorig jaar hebben we de beste Indonesische restaurants van Nederland op een rij gezet. Deze 50 Indonesische restaurants kregen de hoogste waarderingen van hun gasten. De lijst kent dit jaar een nieuwe nummer 1. Restaurant Bandoeng uit Oost-Soeburg steeg van de tweede naar de eerste plaats.

1. Bandoeng, Oost-Soeburg
2. Klein Java, Sneek
3. Yogya, Amsterdam
4. Bali Baru, Roosendaal
5. Keraton Damai, Den Haag
6. Seray Bistroriental, Hillegom
7. Kraton Rosbeijer, Leusden
8. Kediri, Almere
9. Sari Jawa, Alphen aan den Rijn
10. Garuda Mas, Hilversum

11. Gembira, Maastricht
12. Mulia, Dordrecht
13. Rasasari, Arnhem
14. Sarang Mas, Gouda
15. Blauw Amsterdam, Amsterdam
16. Rumah Makan Melati Baru, Amersfoort
17. Rumah Dani, Etten-Leur
18. Lestari, Arnhem
19. Mustiara, De Bilt
20. Mooi Zeist, Zeist

21. Warung Yanti, Den Haag
22. Bromo Indah, Amsterdam
23. Restaurant Jun, Amsterdam
24. Srikandi, Den Haag
25. Mekar Sari, Den Haag
26. Anugerah, Rotterdam
27. Warung Baru, Amstelveen
28. Tunjungan, Baarn
29. Anak Blitar, Hoofddorp
30. Didong, Den Haag

31. Eethuis Sajaki, Gouda
32. Sari Manis, Voorburg
33. Flamboyant, Haarlem
34. BungaMas, Leiden
35. Warung Sranang Makmur, Amsterdam
36. Warung Swietie, Amsterdam
37. Klein Java, Breda
38. De Spandershoeve, Hilversum
39. Blauw 070, Den Haag
40. Djadjan, Bergen

41. Djago, Amsterdam
42. Sampoerna, Amsterdam
43. The Raffles, Den Haag
44. Kolintang, Utrecht
45. Surabaya, Heerlen
46. Pondok Makan Yati, Oosterhout
47. Zuid, Hoorn
48. Warung Ventje, Rotterdam
49. Sari Citra, Amsterdam
50. SeleraKu, Den Haag

Indische Toko's

Een avond even geen zin om te koken? Trek in een snelle Indische of Indonesische hap? In de Indische en Indonesische toko's en afhaalrestaurants heb je vaak voor een goede prijs heerlijk eten. We hebben de 50 beste Indische toko's en afhaalrestaurants voor je op een rij gezet.

1. Toko Si Pentje, Den Haag
2. Toko Pandora, Hoofddorp
3. Toko Menteng, Voorburg
4. Gembira, Maastricht
5. Toko Sawa Indonesian Food, Den Haag
6. Toko Semarang, Groningen
7. Traiteur Indo Jaya, Amsterdam
8. Bamboe, Tilburg
9. Toko Singapura, Dordrecht
10. Toko Heezen, Rotterdam

11. Pasar Makan, Rijswijk
12. Toko Tropical, Vlaardingen
13. Toko Gembira, Haarlem
14. Pondok Java, Weesp
15. Toko Cendana, Den Haag
16. Ed's Catering, Amsterdam
17. Toko Patja, Heerlen
18. Toko Pandan, Uithoorn
19. Toko Bagoes, Doetinchem
20. Santai Indofood & Take-out, Utrecht
21. Indonesisch Afhaalcentrum Batavia, Mijdrecht
22. Toko Frederik, Den Haag
23. BioToko, Zutphen
24. Toko Toet, Den Haag
25. Toko Madjoe, Amstelveen
26. Toko Jeanny, Rotterdam
27. Istana, Den Haag
28. Poetri Ajoe, Den Haag
29. Sari Djayja, Amersfoort
30. Toko Semarang, Zeist

31. Menuet, Leidschendam
32. Toko Anda, Steenwijk
33. Toko Asli Indonesia, Den Haag
34. Tjin's Toko, Amsterdam
35. Toko Sil, Hoofddorp
36. Depot Podjok, Den Haag
37. Rice & Spice, Amsterdam
38. Toko Eddo, Voorburg

39. Toko Ikan Mas, Amsterdam
40. Soeboer, Den Haag

41. Toko Tjin, Amersfoort
42. Iboe Tjilik, Leiden
43. Toko Dapur Ibu, Voorburg
44. Indonesisch Restaurant Toko FR Kotta, Rijswijk
45. Toko Manisan, Amstelveen
46. Sarinah, Den Haag
47. Toko Mini, Leiden
48. Jakarta Going, Valkenburg
49. Toko Mitra, Utrecht
50. Toko Senang Hati, Maastricht

Met dank aan www.indoweb.nl

Korte berichten

Tong Tong Fair in 2017 zonder subsidie?

Allerlei grote evenementen in Den Haag raken in 2017 mogelijk hun subsidie kwijt. De gemeente heeft hiertoe besloten omdat zij vindt dat deze evenementen zich moeten bewijzen door veel bezoekers van buitenaf taan te trekken. Met andere woorden, ze moeten Den Haag dik geld opbrengen om nog het recht op subsidie te behouden. Dit jaar ontvangt de TTF nog wel de normale bijdrage van de gemeente. In 2016 krijgt het evenement de tijd om te "ontwikkelen en om rendabeler te worden". Lukt dat niet, dan heeft men een jaar de tijd om een andere financier te vinden. Alsof een evenement als de Tong Tong

Fair na meer dan een halve eeuw nog niet ontwikkeld of rendabel genoeg zou zijn. De subsidie voor de TTF komt uit de pot "economische zaken" van de gemeente. Toch wordt algemeen verwacht dat wanneer de bijdrage uit deze pot stopt, de TTF wel aanspraak zal kunnen maken op de pot "cultuur". Een beetje merkwaardig geschuif met potjes; waarom is niet echt duidelijk. In onze vorige editie sneden wij dit onderwerp reeds aan en de conclusie is dat de gemeente duidelijk op alle fronten wil bezuinigen en lijkt blijkbaar bereid om zelfs grote en bekende evenementen hieraan op te offeren. Voor het eerst sinds decennia zullen bezoekers de Tong Tong Fair slechts negen dagen kunnen bezoeken in plaats van twaalf. Van 28 mei tot en met 5 juni 2016.

Backpay akkoord is niet het einde van de Indische Kwestie

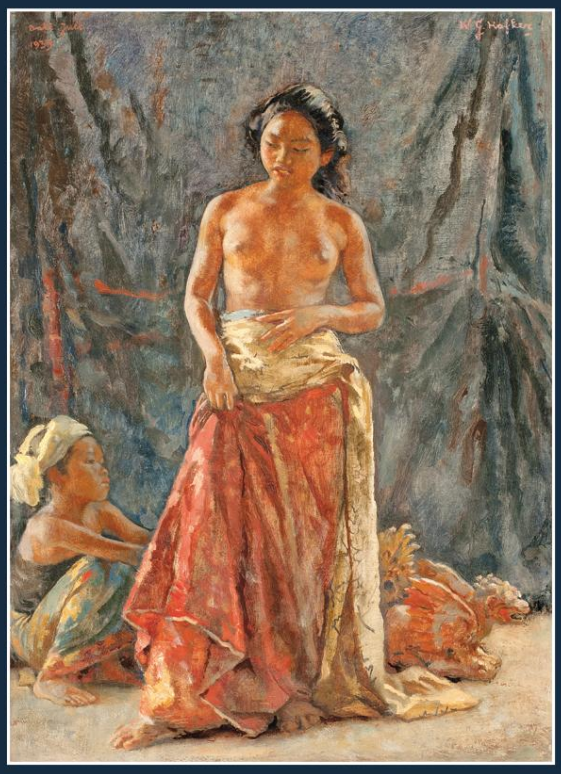
Dit zegt de voorzitter van Het Indisch Platform, Silfraire Delhaye. De tweede pijler: de materiële oorlogsschade is nog niet afgehandeld. En dan is er nog de psychische schade die zich niet slechts beperkt tot de nog levende eerste generatie, maar doorwerkt tot in de tweede generatie, die hier in Nederland geboren is en het slachtoffer is van het trauma van de ouder(s). Een trauma waarvan ook het "Indisch zwijgen" deel uitmaakt. Een voorbeeld hiervan is uw onderhavige hoofdredacteur van NICC Magazine. Van moederskant kwamen verhalen over de oorlog hier in Europa onder het juk van de Nazi's. Van vaders kant echter kwam er geen woord. Ik weet zelfs niet wanneer hij in Nederland is aangekomen, omdat hij niet met de "normale" repatriëring meegekomen is, maar na een ernstige ondervoeding en ziekte eerder naar Nederland gekomen is. Daardoor staat hij ook niet op de passagierslijsten van de schepen. Ook weet ik niet in welke kamp(en) hij gezeten heeft. Nooit, nooit, nooit sprak hij

erover. En doorvragen durfde je niet, omdat hij zich dan zwijgend omdraaide en kwaad wegliep. Dat dit mijn opvoeding en ook die van mijn zus beïnvloed heeft mag duidelijk zijn. Nog steeds zit ik met vragen waarop ik nooit antwoord heb gekregen. Mijn gehele voorouderlijke geschiedenis van vaders kant is dus volkomen onbekend. Ooms en tantes spraken er evenmin over dus die gaven ook geen duidelijkheid. Gelukkig ben ik zelf hierdoor beslist niet getraumatiseerd, maar toch heeft het z'n invloed gehad op wie ik nu ben.
"Stap voor stap moeten we tot een oplossing komen over deze issues met Van Rijn", aldus Silfraire Delhaye. "Tijdens het Algemeen Overleg drongen veel Tweede Kamerleden aan op een genereuze regeling. Deze kwestie dient verder komend voorjaar, waarover wij u in NICC Magazine zullen berichten.

ZEEUWS VEILINGHUIS

GEVRAAGD:
INDISCHE SCHILDERIJEN

W. G. Hofker (1902-1981)
Hamerprijs: € 600.000,-

Herengracht 74, 4331 PX Middelburg
Tel. 0118 - 650 680
WWW.ZEEUWSVEILINGHUIS.NL

(advertentie)

PASAR
MALAM RIJSWIJK

Oriëntaalse markt – Lekker eten
Spetterende optredens

5 & 6 maart
za. 12:00 - 22:00 uur | zo. 12:00 - 20:00 uur

DE BROODFABRIEK RIJSWIJK | 070 307 59 00

PASARMALAMRIJSWIJK.NL

(advertentie)

Hier had uw advertentie kunnen staan
Vraag vrijblijvend onze advertentieflyer aan
info@indisch-centrum-denhaag.nl

Recept van de maand

Ajam Pedis (hete kip)

Dit heerlijke gerecht is zonder twijfel een van de populairste uit de Indische Keuken, dat zowel warm als koud gegeten kan worden en past bij de Rijsttafel maar net zo makkelijk ook op een vers broodje kan, zo uit het handje. Hollanders noemen het dan een broodje "hete kip". U kunt er ook gerust een voorraad van maken, want het gerecht laat zich prima in porties invriezen.

Ingrediënten:

1000 gram kipfilet, 2 tenen knoflook, 8 sjalotten of drie flinke rode uien, 3 grote eetl. sambal oelek, 2 tl. bruine suiker, sap van 1/2 citroen of 1 hele limoen, snuf zout, 2 tl. gemberpoeder, 3 el. sweet chilisaus en evt. scheutje water voor als het gerecht te droog wordt, olie om in te bakken.

Bereiding:

Sjalotten en knoflook in een keukenmachine fijnhakken (maar net niet zo fijn dat het prut wordt). Meng dit met de sambal, citroensap en suiker. Snijd de kipfilet in blokjes en vermeng dit met het uiten-sambal mengsel. Doe hier ook de gemberpoeder bij. Laat afgedekt een paar uur intrekken in de koelkast. Haal dan uit de koeling en meng nog een keer goed door. Verhit een scheut olie in de wok en bak hierin de gemarineerde kip goudbruin. Doe er als laatste de sweet chilisaus bij en roer goed door. Is het gerecht toch nog te droog, doe er dan een kleun scheutje water bij. Lekker met witte rijst en bijvoorbeeld sajoer lodeh. Op een vers broodje met wat plakjes komkommer of wat atjar. ***Selamat Makan.***

In de schaduw van de oorlog

Onderzoek activiteiten en behoeften 2e en 3e generatie WO-II getroffenen

Hoewel de Tweede Wereldoorlog zeventig jaar geleden is afgelopen, zijn de gevolgen van het geweld nog steeds zichtbaar. Niet alleen bij hen die de oorlog zelf hebben meegemaakt, maar ook bij hun nakomelingen. De ingrijpende ervaringen van de ouders tijdens de oorlog waren vaak bepalend voor de sfeer in het gezin en het opvoedklimaat. Deze achtergrond zorgde ervoor dat sommige kinderen van oorlogsgetroffenen met problemen kampten. Bijvoorbeeld moeilijkheden in het aangaan van relaties of het durven opkomen voor zichzelf. Hun jeugd leidde ook vaak tot een worsteling met de eigen identiteit: wie ben ik? Waar hoor ik bij? Wat is mijn achtergrond en familiegeschiedenis? Het zijn vragen die ook hun kinderen, de derde generatie, stellen.

Degenen die psychotherapie nodig hebben, kunnen terecht bij Centrum '45 en het Sinaï Centrum. Wie niet in behandeling hoeft, maar wel op zoek is naar herkenning, steun of informatie, kan terecht bij diverse organisaties voor lotgenoten. Welke organisaties er zijn, wat voor activiteiten zij precies aanbieden en of deze aansluiten bij de wensen van de tweede en derde generatie is echter niet duidelijk. Onderzoeken naar de problematiek van de naoorlogse generaties, bijvoorbeeld naar de Joodse of de Indische, zijn bovendien gedateerd. Effectieve steun aan deze groep mensen kan een preventieve werking hebben.

Nationaal Comité 4 en 5 mei

Aangezien de omvang van de naoorlogse generaties aanzienlijk is – alleen al het Indische deel bestaat uit enkele honderd-duizenden personen – is een gedegen onderzoek naar hun behoeften van belang.

Het WO2 programma van Arq en het Nationaal Comité 4 en 5 mei hebben daarom besloten samen een verkennend onderzoek uit te voeren naar de activiteiten die voor de 2e en 3e generatie WOII-getroffenen worden georganiseerd en de wensen die op dit gebied bij deze doelgroep leven. De resultaten van het onderzoek worden gebruikt om te bekijken hoe de instandhouding, aan-passing of uitbreiding van het aanbod het beste ondersteund kan worden.

In dit onderzoek rekenen we degenen die na 5 mei 1945 in Europa of na 15 augustus 1945 in Indië zijn geboren tot de tweede generatie. Degenen die daarvoor zijn geboren worden in dit onderzoek gerekend tot de eerste

generatie omdat zij -hoe jong ook- de oorlog aan den lijve hebben ondervonden. De derde generatie zijn dan weer de kinderen van de tweede generatie. Mocht u tot de doelgroep behoren dan zou ik het bijzonder waarderen als u meedoet. U verzekert zich zo ervan dat u uw wensen naar voren kunt brengen en helpt het WO2 programma van Arq en het Nationaal Comité 4 en 5 mei met het ondersteunen van een kwalitatief goed aanbod voor de tweede en derde generatie.

Het WO2 programma van Arq is tot stand gekomen op initiatief van Stichting Pelita, Stichting 1940 - 1945 en Cogis. Het wil de WOII-getroffenen met elkaar verbinden, de kwaliteit en de continuïteit van de zorg en ook de

arq Psychotrauma Expert Groep

WO2 programma

dienstverlening tot aan de laatste overlevende waarborgen en de kennis en expertise over WOII-getroffenen en de psychosociale gevolgen van oorlog en massaal geweld bundelen en benutten voor hedendaagse toepassingen. Het Nationaal Comité 4 en 5 mei heeft onder andere tot taak de organisaties van de oorlogs-getroffenen te ondersteunen. Het onderzoek wordt uitgevoerd door middel van vragenlijsten. Het invullen hiervan kost ongeveer 5 à 10 minuten. Door de volgende link aan te klikken (Ctrl+klik) of in te typen komt u terecht bij de online vragenlijst: https://nl.surveymonkey.com/r/leden-bezoekers

U kunt ook een papieren vragenlijst aanvragen via e-mail: o.sinke@arq.org of via het telefoonnummer: 06-49879307. Voor vragen en/of opmerkingen kunt op deze manier ook met mij contact opnemen.

Bij voorbaat dank ik u vriendelijk voor uw medewerking.

Onno Sinke

Gedicht

door: Mary-Jane Sahanaja

De auteur en dichteres Mary-Jane Sahanaja (1971) beschrijft in haar bundels ***"Verlossing van de schaamte en de schuld"*** en ***"Mijn waarheid"*** als jongste dochter van een KNIL-er, hoe haar vaders stille verdriet van invloed is geweest op haar leven. Ze kent een verleden van misbruik en mishandeling, waarover zij heel openhartig schrijft, zonder afbreuk te doen aan haar liefde voor haar ouders. Haar gedichtenbundels zijn te bestellen bij www.bol.com en www.freemusketeers.nl

Verdriet

Bundel: "Verlossing van de schaamte en de schuld", 2009

Vermoeidheid is mijn leven binnen geslopen
Alsof ze altijd al aanwezig is geweest
Ik kan me niet herinneren
Hoe mijn leven zoinder haar is geweest

Ik huil al maanden al jarenlang van binnen
Pas op dat niemand het ziet en dat niemand het weet
Onzichtbare tranen voel ik achter mijn ogen
Ik slik en voel de druk in mijn hoofd

Onzichtbaar is mijn verdriet
Pas op dat niemand het ziet
Er is toch niet iemand die het geloofd

Ik heb ervoor gekozen om het verdriet niet te delen
Het verdriet is een deel van mij
Het loslaten is onmogelijk
Wie ben ik zonder dit verdriet
Pas p dat niemand mij werkelijk ziet

Ik ben vreselijk bang om mijzelf bloot te geven
En ga gebuklt onder het verdriet door het leven
Misschien schuil ik hieronder voor het werkelijke leven
De puinhoop is te groot

Wij danken iedereen die ons het afgelopen jaar gesteund heeft. Dankbaar zijn wij voor alle positieve reacties en materiële en immateriële bijdragen die u ons heeft doen toekomen. Hierdoor zijn wij vol vertrouwen aan het nieuwe jaar begonnen.

CREAPRO
VERTALINGEN
Den Haag

Vertalingen vanuit en in alle moderne talen
Speciaal: technisch, medisch, juridisch en creatief
Schrijven van uw memoires, brochures en andere teksten

SINDS 1989 VERTALERS & GHOSTWRITERS
DIE U ZORGEN UIT HANDEN NEMEN

Galileïstraat 18 - 2561 TE Den Haag - tel: 070-362 05 89 - 06-83205997
@: creapro@worldonline.nl **W:** www.creapro.myplaces.nl

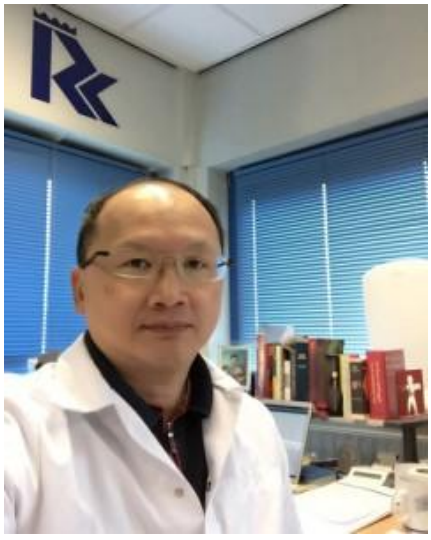
VERTAALWERK & GHOSTWRITING

(advertentie)

Ratu Culinair, een echt familiebedrijf

Ze begonnen in 1985 in een klein keukentje met een geheim pindasausrecept. Mensen vonden het zo lekker dat daar later meer sauzen bijkwamen. Inmiddels is instant-sauzenkoning Ratu Culinair een volwassen familiebedrijf, gerund door Riano Hariman, dat ook veel heerlijke Indonesische lekkernijen levert aan alle toko's in Nederland. De sauzen worden door Ratu zelf ontwikkeld en zijn niet alleen lekker, maar ook meukvrij!

Geen kleurstoffen, geen conserveringsmiddelen, geen dierlijke ingrediënten én glutenvrij. Daar worden we nou helemaal blij van!

Hoe is Ratu Culinair begonnen?

"De belangrijkste ingrediënt van al onze sauzen is het geheime pindasausrecept van mijn schoonmoeder. Daar is het allemaal mee begonnen. In 1985 verkochten wij dat vanuit een winkeltje in Den Haag. En met wij bedoel ik mijn schoonmoeder, mijn vrouw en ik. De saus werd binnen de kortste keren, slechts door mond tot mond reclame, heel bekend en gewild. Kort daarop besloten wij de pindasaus aan toko's te verkopen. Vanaf dat moment hebben wij heel lang met z'n drietjes pindasaus gemaakt in een kleine keukentje. Inmiddels zijn wij drie panden en 15 heel trouwe medewerkers verder.

Mijn schoonmoeder (82 jaar) is een Javaanse vrouw die dol is op koken en borrelt van ideeën. Zij heeft Ratu Culinair tot 1997 gerund. Nadat ik in Canada mijn studies Mechanical Engineer en Food Technology had afgerond, verhuisde ik definitief naar NL en nam het bedrijf van haar over. Niet dat ze sindsdien heeft stilgezeten hoor. Ze is heel actief en in piektijden vind je haar nog op de zaak."

Hoe bedenk je de Ratu-producten?

"In Indonesië heb je talloze soorten pindasauzen. In Bandung bijvoorbeeld heb je de loteksaus. Die vonden we zo lekker dat we het in ons assortiment wilden opnemen. Aangezien wij geen geïmporteerde producten doorverkopen, betekende het dat er een ontwikkelproces volgde.

Heel in het kort bestaat het ontwikkelproces uit: proeven, experimenteren, weer proeven, experimenteren enz. En daar komt vervolgens een eigen product uit.

Op die manier ontwikkelen wij al onze producten zelf. Zoals onze kroepoek. Die komt onbewerkt uit Indonesië en in onze fabriek in Zoetermeer voegen we er een eigen kruidenrecept aan toe.

Per week verwerken we overigens zo'n 2 ton pinda's. Die worden door zes man gebakken, door vier man gemalen en gemengd en door vijf man verpakt. Er wordt bij ons hard gewerkt.

De tendens van de laatste jaren is dat mensen steeds bewuster met voedsel omgaan. Er wordt kritisch boodschappen gedaan, waarbij de etiketten uitgebreid worden gelezen. We werkten al vanaf het begin zonder toevoeging van conserveringsmiddelen en twee jaar geleden besloten we ook niet meer met E-nummers te werken. Wat je overhoudt? Pure pinda's en pure kruiden."

"We werkten al vanaf het begin zonder toevoeging van allerlei conserveringsmiddelen en twee jaar geleden besloten we ook niet meer met E-nummers te werken. Wat je overhoudt? Pure pinda's en pure kruiden."

Echt verschil in sauzen of een slimme marketingtechniek?

"Ratu Culinair heeft zeven sauzen! Pecelsaus, satésaus, gado gado-saus, Surinaamse pecelsaus, asinan, lotek en karedok. De basis voor alle sauzen is de welbekende pindasaus. De kruiden die wij er vervolgens aan toevoegen, zijn voor iedere saus anders. Er zit dus wel degelijk verschil in de sauzen.

Het kleinste verschil vind je bij de gado gadosaus en satésaus en toch hebben die een eigen toepassing. Een Indonesiër zal nooit satésaus bij gado gado (een groentegerecht) eten. De gado gadosaus is alleen bestemd voor gekookte of gestoomde groenten en satésaus hoort bij vlees. Pecelsaus eet je ook bij gekookte/gestoomde groenten maar is pittiger. Voor de super pittige eters hebben we nu een Surinaamse pecelsaus ontwikkeld, waar o.a. madam Jeanette in zit.

Voor mensen die helemaal niet van pittig eten houden (denk aan kids), hebben we een milde variant van de gado gado- en satésaus ontwikkeld."

Hoe ervaar je nu het runnen van het bedrijf in vergelijking tot het begin?

"Ik was in het begin vooral samen met mijn vrouw en schoonmoeder bezig om pindasaus te maken die ik vervolgens bij mensen bezorgde. Voordat ik het bedrijf in 1997 overnam, studeerde ik in Canada en was het dus best lastig om er in te komen. Alles was nieuw voor mij. Nu is alles zo goed geregeld dat ik mij kan focussen op productuitbreiding en people management. Alhoewel het met dat laatste reuze meevalt. Onze medewerkers zijn zo lang bij ons in dienst en leveren goed werk waardoor ik het meer kan loslaten. En dat is maar goed ook want het liefst ga ik op pad of ontwikkel ik nieuwe producten."

Welke ontwikkelingen zijn er in jouw branche te verwachten?

"Qua ontwikkelingen denk ik aan meer bioproducten. Daarvoor moet je als bedrijf eerst bio-gecertificeerd zijn: dus echt alle ingrediënten moeten biologisch zijn én je moet over aparte machines beschikken die alleen voor de biologische lijn zijn. Dat is dus een ontwikkeling voor de wat langere termijn. Op korte termijn is er een productuitbreiding maar daar kan ik helaas nog niets over zeggen. Wij hebben onlangs wel een saus ontwikkeld voor een supermarkt dat alleen duurzame producten verkoopt. Dat hebben we samen met hen ontwikkeld en is ook alleen in hun vestigingen te koop."

Kijk voor meer informatie over Ratu Culinair op hun website.

PETITIES.NL
Teken de petitie 'Traktaat van Wassenaar 1966' op: http://uitbetalentvw66.petities.nl/

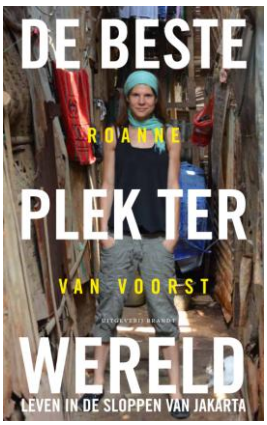
Boekbespreking, *e*-Books, CD & DVD, Presentatie & Signeren

Indië Scheveningen Indonesië – Rob Cassutu. De tocht van een gezin door de veertiger jaren van de 20e eeuw. "Die meneer is nu jouw vader", met die woorden introduceerde Puck Cassuto-van Zuiden begin 1946 na drieënhalf jaar Japanse kampen op Java haar bijna vijfjarig zoontje Robbie aan zijn vader Max Cassuto, die als dwangarbeider aan de Birma-spoorweg had gewerkt. Dit is een van de aangrijpende episoden uit het boek Indië Scheveningen Indonesië. Het boek is een persoonlijke kroniek van mijn ouders, die zich in de jaren veertig van de vorige eeuw moedig heenslaan door een tijd vol ontbering, onrust en onzekerheid.

Tegelijk geeft het een beeld van de grillige politieke en maat-schappelijke ontwikkelingen in Indië/Indonesië in die jaren. Het schetst ook hoe een deel van mijn seculier Joodse familie een antwoord op de in die barre tijd opgeroepen levensvragen heeft ervaren in het Christendom. *De adviesprijs is: € 19,50.*

De beste plek ter wereld – Roanne van Voorst. *'Ga je mee?' roept de jongen boven het lawaai van de busmotor uit. 'Naar de beste plek van Indonesië..... nee, ter wereld! Alles wat je maar wilt, is daar te doen. En alles wat je wilt hebben, is daar te krijgen.'* Antropoloog Roanne van Voorst besluit de jongen te volgen, en

komt terecht in een van de armste sloppenwijken van Jakarta. Ze blijft er meer dan een jaar, in een huis gemaakt van hout en asbest. Steeds beter leert ze haar buren en hun leefsituatie kennen: de extreme armoede, de dreiging van ontruimingen omdat de wijk illegaal is, en vooral: het hoofd te bieden aan de regelmatige overstromingen van de sterk vervuilde rivier. Op al die problemen hebben de sloppen-wijkbewoners efficiënte, veelal verrassende en vaak uiterst creatieve oplossingen bedacht, die ze hun nieuwe 'adoptiekind' geduldig aanleren. Op een heel informatieve, humoristische en persoonlijke manier geeft Roanne van Voorst een origineel inzicht in het harde, maar veerkrachtige bestaan van de sloppenbewoners. *Adviesprijs: € 17,50.*

De tolk van Java – Alfred Birney. Voor een Helmondse schoen-makersdochter en een

Indische voormalige oorlogstolk en hun zoon – de verteller – bestaat er geen heden. Er is alleen een belast verleden: de jeugd van de moeder tijdens de Tweede Wereldoorlog in Brabant; de jeugd van de vader, die na de oorlog van Oost-Java naar Nederland vlucht; en de jeugd van de verteller die, geterroriseerd door zijn paranoïde vader, zijn tienerjaren op een internaat doorbrengt. Jarenlang zal hij zijn ouders achtervolgen met vragen over de oorlog, die ook hij als een zware last met zich meedraagt. Hun verhalen zijn spannend, hilarisch, gruwelijk, treurig en rauw. Hun onderlinge verhouding is afwijkend: ze zijn eerder tot elkaar veroordeeld dan dat ze een liefhebbende verhouding hebben. *Adviesprijs: € 22,50.*

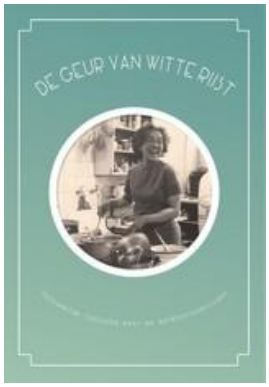
Zoals alleen Oma dat kan – Danny Jansen. Indische familie-recepten vol herinneringen en nostalgie. Samen met Danny Jansen (Meester-kok bij TV-zender 24Kitchen) koken zes Indische

oma's in *'Zoals alleen oma dat kan'* hun heerlijkste familie-recepten. Het zijn gerechten vol herinneringen en nostalgie, maar tegelijkertijd helemaal van deze tijd. Zo maakt Oma Paula voor het eerst in zeventien jaar weer Sajur Mangut (pittige makreel), het gerecht waar haar overleden man zo dol op was; leert Oma Betty

Danny hoe hij supersnel Babi Ketjap kan maken; en is Oma Irene te pittig voor Danny. In dit prachtig vormgegeven boek geven de zes oma's de geheimen van hun lekkerste recepten door aan de volgende generaties. Zo kan iedereen thuis een rijsttafel maken waar oma ja tegen zou zeggen. *Adviesrijs: € 24,95*

De geur van witte rijst – Han Go. Nederland kent nog volop mensen die een persoonlijke band hebben met de Indische eet-cultuur, zowel van de eerste, tweede als derde generatie. In deze families vormt eten het hart van het sociale leven. De nostalgie, de kennis, het plezier en de liefde die bij de echte Indische keuken horen staan aan

de basis van dit kookboek. Enkele maanden geleden deed Go-Tan een oproep om herinneringen, anekdotes, oude foto's en dan natuurlijk ook de bijbehorende familierecepten in te sturen, met de bedoeling een kookboek te maken 'van iedereen, voor iedereen'. Wat maakt de Indische eetcultuur zo bijzonder? Welke recepten werden van generatie op generatie doorgegeven en vinden nu hun weg naar dit bijzondere kookboek? De inzendtermijn sloot eind juni 2015, en uit de stort-vloed van inzendingen werden de mooiste verhalen en anekdotes geselecteerd. Han Go, directeur van Go-Tan en de initiatiefnemer van het project, is razend enthousiast over de originaliteit van de inzendingen en de prachtige verhalen. 'Dit boek is uniek. Hiermee houden we de sociale Indische eetcultuur ook voor volgende generaties in leven'. *Adviesprijs: € 24,95.*

Indisch koken – Floor van Dinteren. Dit kookboek neemt je mee naar een uniek stuk culinair erfgoed: de Indische keuken, met zijn weldoordachte composities van smaken, geuren en kleuren.

De gerechten zijn een versmelting van Indonesische en Hollandse invloeden en veelal gebaseerd op familierecepten. Dit opnieuw zeer complete en sfeervolle kookboek neemt je bij de hand om thuis de meest fantastische Indische en Indonesische gerechten op tafel te zetten. Zo'n beetje alles komt aan bod: soepen, gerechten met vlees, kip of vis, groenten en eiergerechten, bijgerechten, boemboes en andere smaak-makers, maar ook broodjes, drankjes en zoetigheden. In dit boek zijn het niet zelden ietwat eigenwijze gerechten met een twist, maar altijd heel goed doenbaar. Wat je zelf moet inbrengen, is de liefde voor het koken en de hartverwarmende Indische gastvrijheid. En onthoud: als er niets over is, dan was er niet genoeg! Daarom koken Indische mensen altijd (te)veel. *Adviesprijs: € 17,50*

e-Books, CD & DVD

Het Koninkrijk – Indonesië & Suriname - DVD – Bosch van Rosenthal. De NOS-serie Het Koninkrijk vertelt kleine verhalen uit de grote geschiedenis van 200 jaar koninkrijk. Waldemar

Torenstra, zelf een nazaat van Willem van Oranje, en NOS verslaggever Eelco Bosch van Rosenthal schetsen op serieuze én ludieke wijze een beeld van de geschiedenis van het Koninkrijk der Nederlanden. In deze twee afleveringen gaan ze naar de voormalige overzeese gebieds-delen Indonesië en Suriname. *Adviesprijs: € 16,99.*

De in deze rubriek besproken boeken, CD's en DVD's zijn verkrijgbaar bij de Internet Boekhandel Van Stockum in Den Haag of bij de erkende boekwinkel,tenzij anders vermeld

VAN STOCKUM INTERNET BOEKHANDEL

www.vanstockum.nl

PETITIES.NL

Teken de petitie 'Traktaat van Wassenaar 1966' op: http://uitbetalentvw66.petities.nl/

Bron van inspiratie

Door: Chinook de Deugd

Laatste paar weken zat ik oude afleveringen te kijken van één van mijn favoriete series. De serie heet "Rick and Morty" en gaat over een wetenschapper die na 20 jaar absent te zijn geweest van zijn familie opeens weer terug komt en zijn kleinzoon op allemaal rare sci-fi avonturen neemt.

Het bijzondere aan de serie is dat hij niet zoals de rest van de comedy cartoons is vanwege een soort filosofische achtergrond die in elke episode zit, bijvoorbeeld in één van de afleveringen is er een entiteit die de lichamen van andere mensen overneemt en Morty en zijn zus Summer vinden dit slecht omdat de entiteit ander hun levens overneemt. Dus Summer doet een poging om de mensen te bevrijden met een speech over jezelf zijn maar dit plan faalt. En kort daarna raakt de entiteit de macht kwijt over de mensen in de stad waar Morty en Summer zijn omdat de entiteit bezig is met Rick te feesten. Het moment dat de mensen vrij zijn ontstaat er een burgeroorlog waar Summer en Morty midden in zitten. gelukkig red de entiteit Summer en Morty net op tijd. Summer biedt haar excuses aan aan de entiteit en zegt dat ze niet wist dat dat mensen die een vrije wil hebben dingen deden die slecht zijn waarop Morty reageert dat ze niet bedoelde dat leven beter zouden zijn zonder de entiteit maar dat leven leven zou zijn. Hiermee wordt bedoeld dat mensen met een vrije altijd slecht dingen zullen doen maar zonder die vrije wil zou leven geen leven zijn maar een doelloos bestaan.

Rick and Morty is ook heel duidelijk over zijn gedachte over het leven. Elke keer dat Morty iets goeds probeert te doen loopt dit slecht uit en er worden telkens referenties gemaakt naar nihilisme. Nihilisme is het geloof dat nadat wetenschap is ontstaan we geen reden meer hadden om een god te hebben om ons leven inhoud te geven. Vanwege de eindeloze dimensies maakt het niet uit of iemand dood gaat er zijn toch oneindig andere. Dit wordt ook weer gedemonstreerd wanneer Rick en Morty zichzelf opblazen en de Rick en Morty uit een andere dimensie hun plaats innemen zonder dat de familie het door heeft.

Dit soort dingen die Rick and Morty telkens weer terug halen laat zien hoe nutteloos ons leven is maar dat we daar niet treurig over moeten zijn maar zouden moeten lachen erover en dat we beter af zijn in onwetend dan genialiteit. dit wordt ook weer gedemonstreerd in Jerry (de schoonzoon van Rick) en Rick, Jerry is een complete idioot en een mislukkeling maar hij is gelukkiger met zijn leven dan Rick het genie die een alcoholist is en de reden dat Jerry gelukkiger is komt omdat hij te dom is om te beseffen dat zijn leven treurig en nutteloos is.

Rick en Morty is een leuke serie maar gaat vaak in op diepe en zware onderwerpen, er gaan vaak genoeg mensen dood en er gebeuren meer dan genoeg walgelijke dingen. Mijn inspiratie voor dit stuk komt van een film waar hieronder een link voor staat, mijn doel was om in het klein uit te leggen waarom Rick and Morty zo interessant is en de film heeft daar veel bij geholpen
https://www.youtube.com/watch?v=hWFDHynfl1E

Korte berichten

Gezocht: Jong talent

In de rubriek ***"Just4Kids"*** hebben we eerder al aandacht besteed aan jong talent. Zo plaatsten we een artikeltje over twee meisjes

die Indonesische dansen leerden en verder ook een stukje over een drumtalentje Heb jij nou ook zo'n talent? Kan je goed gitaarspelen en treed je ook op? Of ben je een tenniskampioen in de dop, een goed biljarter of kan je heel goed dansen of zingen? Misschien ben

je wel een hele goeie chef-kok, of ben je een kunstschilder of een fotograaf in de dop. Misschien ook wel een……. Kortom, alle jonge supertalenten van ca. 6 tot ca. 16 jaar oud willen we voor het voetlicht zetten. En wij willen dat aan iedereen vertellen. Als je zelf niet zo heel goed kan schrijven, vraag dan of jouw ouders een stukje willen insturen met een fotootje erbij. Of je stuurt jouw verhaal gewoon naar de redactie, dan maken wij er samen met jou een echt leuk artikel van. **Stuur je reacties dan naar: info@indisch-centrum-denhaag.nl DOEN HOOR….!!!**

Boeken, e-books/cd-dvd

Dit keer halen we een aantal stripboeken voor het voetlicht. Misschien heb je ze al gelezen en misschien ook niet. Kijk zelf maar.

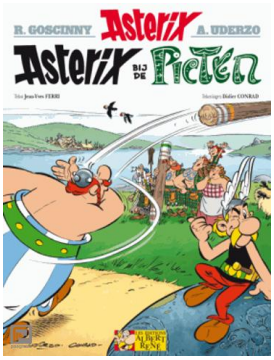
Flipje in Kabouterland, Het vergenet verhaal. F. Harmsen van Beek. € 9,95.

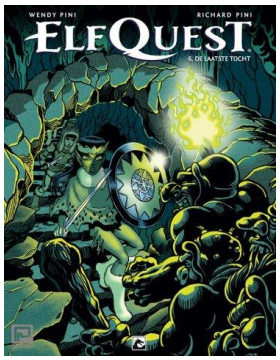
Suske en Wiske, Het verloren verleden. Willy Vandersteen. € 5,99.

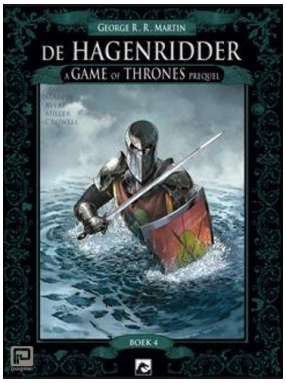
Asterix bij de Picten. Jean-Yves Ferri. € 6,49.

Elfquest (6) De laatste tocht. Richard Pini. € 8,95.

De Hagenridder (4) Game of Thrones. George Martin. € 8,95.

Kinderboekwinkel

VILLA PAAGMAN

www.paagman.nl

Agenda

Expositie 5 februari t/m 5 mei 2016. Dromen van vrijheid. Kind zijn in een kamp. De tentoonstelling *Dromen van vrijheid. Kind zijn in een kamp* in Museum Bronbeek is samengesteld naar aanleiding van het jeugdboek *Dromen van Vrijheid* (Truus Huizenga & Lieke van Duin, 2015). Te zien zijn voorwerpen die een beeld geven van het leven van een kind in de Japanse interneringskampen in Indië van 1942 tot 1945. Nederlands-Indië werd tussen 1942 en 1945 bezet door Japan. Veel (Indo-) Europese mannen werden krijgsgevangen gemaakt, hun vrouwen en kinderen opgesloten in kampen. Truus Huizenga zat van haar 9de tot en met 11de jaar gevangen in drie Japanse interneringskampen. Het boek *Dromen van Vrijheid* is gebaseerd op haar eigen jeugdherinneringen. Hoe was het

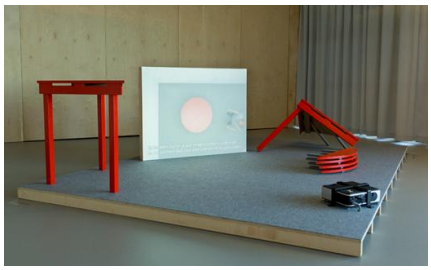
om kind te zijn in een kamp? De tentoonstelling *Dromen van vrijheid. Kind zijn in een kamp* geeft een beeld van het leven tijdens de internering door kinderogen. De expositie is samengesteld door Museum Bronbeek en Indisch Herinnerings-centrum. Deze expositie laat allerlei voorwerpen zien uit de collectie van Museum Bronbeek,

aangevuld met persoonlijke spullen van Truus: knuffels, poppen, spelletjes, recepten-boeken, geïmproviseerde kleding, tekeningen, dagboeken en ook geborduurd textiel. De objecten van Truus waren eerder te zien in het Museon. Ter gelegenheid van

deze tentoonstelling verschijnt er ook een lesbrief bij het boek. **Museum Bronbeek** is te vinden aan de Velperweg 147, 6824 MB Arnhem. Openingstijden van 10.00 tot 17.00 uur.

Kunstenaars aan het werk. T/m 19 februari. De komende jaren zullen diverse kunstenaars een tijdje werken in een atelier in Villa Zebra. Een unieke kans voor bezoekers om van heel dichtbij te zien, te ontdekken en te ervaren hoe een kunstenaar tot zijn of haar kunst komt. Feiko Beckers is de eerste kunstenaar die zijn intrek neemt in het atelier. In de tentoonstelling Welkom Thuis is het videokunstwerk 'Zolang je er

niet te vaak aan herinnerd wordt' van hem te zien. In het atelier zal hij een nieuw kunstwerk maken. Ontmoet Feiko Beckers iedere vrijdag en zaterdag tussen 12:00 en 17:00 uur in de periode van 15 januari t/m 19 februari 2016. Wil je samen het hem aan het werk? Sluit dan aan bij de gastworkshops die Feiko geeft op zaterdag 23 januari en help hem een stoel te maken waarop je niet te lui wordt. De workshops starten ieder uur vanaf 13:00 tot 17:00

uur. Deze workshops zijn bedoeld voor kids van 7 tot 12 jaar. **Villa Zebra** is in de Stieltjesstraat 21, 3071 JV Rotterdam. Wil je meer informatie, kijk dan op de website www.villazebra.nl

Recept Gefrituurde Oosterse Uienringen.

Wie lust ze niet: lekker knapperige gefrituurde uienringen. Heerlijk als snack of als bijgerecht bij de maaltijd. We ontdekten een prima recept. Lees hier hoe je ze zelf kunt maken.

Ingrediënten:

4 grote rode uien, 250 gram bloem, flesje oud bruin bier, 1 losgeklopt ei, 2 theel. sambal badjak, 1 theel. djahé (gember-poeder), klein blikje/pakje kokos-melk, 2 eetl. geraspte kokos, wat grof zeezout en olie om in te frituren.

Bereiding:

Meng de bloem, het ei en de kokosmelk en doe daar een scheut bier bij, net zoveel om een mooi glad papje te krijgen. Let op, niet te dun maken. Het moet iets dikker zijn dan pannenkoeken-beslag. En maak je geen zorgen om de alcohol, die verdampt tijdens het bakken. En blijft er nog wat bier in het flesje zitten? Och, je pa offert zich wel op. Dan doe je de overige ingrediënten erbij, behalve het zeezout. Schil de uien en snijd ze in mooie ringen. Probeer hierbij minstens twee of drie ringen bij elkaar te houden, dan blijft het beslag beter 'hangen'. Eén enkele ring zal snel kapot gaan. Verhit de olie in een wok of in een frituurpan. Haal de

uienringen door het beslag en laat voorzichtig 4 of 5 ringen per keer in de hete olie zakken en bak ze tot ze mooi goudbruin zijn. Laat ze op keukenpapier uitlekken en strooi er voor het opdienen een klein beetje grof zeezout over. *TIP: serveer ze met een sweet chilisaus om te dippen.*

Selamat makan.

Wel eens gedacht aan adverteren in NICC Magazine?
Uw product of dienst wordt door minstens 100.000 mensen opgemerkt.
Vraag vrijblijvend onze advertentieformaten en tarieven aan
info@indisch-centrum-denhaag.nl

Links4Kids

Heel veel leuke *LINKS* voor kinderen, maar niet alleen voor kinderen:

Doorlinkwebsite naar tal van Indische en Indisch gerelateerde websites, blogs, personen en onderwerpen.
https://linkenindisch4ever.wordpress.com/

Website over online **geschiedenis** van, voor en met Indische

Nederlanders.
http://www.indischhistorisch.nl

Informatie over **schoolles-pakketten** over het voormalige Nederlands-Indië.
www.gastdocenten.com

Indisch Herinneringscentrum Bronbeek
www.indischherinneringscentrum.nl

Informatie over de **Nationale Indië-Herdenking** op 15 augustus. www.indieherdenking.nl

Een **Indische jeugd start-pagina:** http://suara-baru-kecil.jouwpagina.nl

De **Jeugdwebsite** van de Nederlandse Oorlogsgraven-stichting (Ned.-Indië).
http://www.eenlevenverloren.nl/index.php?go=home.personen@paginr=1

Taman Indonesia, Het leukste kleine Indonesische dierenpark in Nederland. http://www.taman-indonesia.nl

Villa Zebra, landelijke jeugd-organisatie
http://www.villazebra.nl

Een informatieve website met heel veel **Theatervoorstellingen**, overal in Nederland en voor iedere leeftijd.
http://www.kindertheater.nl/

Kunstbende, Een landelijke organisatie met afdelingen in alle provincies voor iedereen van 13 tot en met 18 jaar.
http://www.kunstbende.nl

Jeugd Startpagina "Open Start" http://jeugd.openstart.nl

Koorenhuis - Den Haag, cursussen en workshops voor muziek, dans, kunst en theater.
http://www.koorenhuis.nl

Weblog "Indische Jeugd-letteren" Blog van Marjorie van Putten:
http://indischejeugdletteren.wordpress.com/over-mij/

Young Adult Books, website met boekrecensies en webshop over boeken voor middelbare scholieren.
http://www.youngadultbooks.nl/

Jeugdbieb, leuke en informatieve website. http://www.jeugdbieb.nl

Cultuur, Jeugd, Sport en Media in Vlaanderen, website met van alles.
http://www.cjsm.vlaanderen.be

Kinderboekenpraatjes. Veel boeken uitzoeken voor elke leeftijdgroep.
http://www.kinderboekenpraatjes.nl

Website **Indische Jeugdboeken,** compleet met een bestellink.
http://www.antiquariaat-anna.nl/boekek/kameleonboeken

Uitgaan met de kids
www.uitmetdekinderen.nl,
www.dagjeweg.nl,
www.out2fun.nl

Leuke voorstelling?

www.kindertheater.nl

De Indische Agenda

LET OP! Sluitingsdatum kopij op 8 februari 2016

5 februari t/m 5 mei 2016. Expositie: romen van vrijheid. Kind zijn in een kamp. De tentoonstelling *Dromen van vrijheid. Kind zijn in een kamp* in Museum Bronbeek is samen-gesteld naar aanleiding van het jeugdboek *Dromen van Vrijheid* (Truus Huizenga & Lieke van Duin, 2015). Te zien zijn voorwerpen die een beeld geven van het leven van een kind in de Japanse interneringskampen in Indië van 1942 tot 1945. Nederlands-Indië werd tussen 1942 en 1945 bezet door Japan. Veel (Indo-) Europese mannen werden krijgsgevangen gemaakt, hun vrouwen en hun kinderen opgesloten in kampen. Truus Huizenga zat van haar 9de tot en met 11de jaar gevangen in drie Japanse interneringskampen. Het boek *Dromen van Vrijheid* is gebaseerd op haar eigen jeugdherinneringen. Hoe was het om kind te zijn in een kamp? De tentoonstelling "*Dromen van*

vrijheid. Kind zijn in een kamp" geeft een beeld van het leven tijdens de internering door kinderogen. De expositie is samengesteld door Museum Bronbeek en Indisch Herinnerings-centrum. Deze expositie laat allerlei voorwerpen zien uit de collectie van Museum Bronbeek, aangevuld met persoonlijke spullen van Truus: knuffels, poppen, spelletjes, recepten-boeken, geïmproviseerde kleding, tekeningen, dagboeken en ook geborduurd textiel. De objecten van Truus waren eerder te zien in het Museon. Ter gelegenheid van

deze tentoonstelling verschijnt er ook een lesbrief bij het boek. **Museum Bronbeek** is te vinden aan de Velperweg 147, 6824 MB Arnhem. Openingstijden van 10.00 tot 17.00 uur.

5 en 6 maart 2016: Pasar Malam Rijswijk. Ook in maart kunt u voor een "zacht prijsje" naar de Pasar Malam Rijswijk, dankzij de ***Kortingsbon*** op de colofonpagina (achterin deze editie). Een aanrader voor de echte liefhebber van de Indische cultuur en muziek. Slenteren langs de vele kramen, lekker eten en drinken op de terrassen van de diverse restaurants en eetstands. Laat u de hand lezen en geniet van een stoelmassage. Bent u ook benieuwd welke mooie kleuren u uitstraalt? Dan moet u beslist uw aura laten fotograferen. Op het podium kunt u muziek verwachten van de band Challenge, de Wipe Out Selection en Diana Monoarfa en last but not least Mister Entertainment himself, Edu Schalk. Verder kunt u volop genieten van prachtige dans-demonstraties van de dansgroep

Ook met deze editie steunt Pasar Malam Rijswijk het goede doel: **Villa Joep**. *Villa Joep stimuleert en financiert onderzoek naar neuroblastoom kinderkanker.*

Nuansa Seni. Locatie: **De Broodfabriek,** (voorheen Expo Rijswijk), bereikbaar met tram 17 (stopt bijna voor de deur), Volmerlaan 12, 2288 GD Rijswijk, Ook veel gratis parkeer-ruimte aaanwezig. Openings-tijden zijn: zaterdag: 12.00 tot 22.00 uur, zondag: 12.00 tot 20.00 uur. Toegang: volw. € 8,00; 65+ € 6,50; kind. 7-12 jr. € 3,00; t/m 6 jr. gratis. ***Kopieer en print de colofonpagina voor de lezers-kortingsbon.***
Zie ook de advertentie op pagina 18. Nadere inlichtingen: www.pasarmalamrijswijk.nl

24 januari 2016: Dansmatinee. Uiteraard kunt u ook op tal van plaatsen en gelegenheden de voetjes weer op de dansvloer zetten. Zoals op het Dansmatinee in het Brabantse plaatsje Best. Voor de muziek is de band

Straight verantwoordelijk, samen met het Duo New Allure en de LineDance muziek van Guus Rosbak. Toko Senang is aanwezig met heerlijke Indische snacks en maaltijden. Verder is er een Tombola met leuke prijzen. Kaarten reserveren kunt u bij Sonja en Huib: 0162-460350, 06-17383473 of bij Ron en Viv: 0416-338551 of bij Jan Osten: 0499-371107. Locatie: **Zalencentrum Prinsenhof,** Hoofdstraat 43, 5683 AC Best (NB). Tijden: 14.00 tot 19.00 uur, zaal open om 13.30 uur. Toegang: € 10,00 (aan de zaal € 12,50). Reservering en nadere inlichtingen ook bij: severijn@kpnmail.nl

31 januari 2016: Koloniale collecties als vensters op de samenleving. Dr. Caroline Drieënhuizen maakt tijdens deze lezing duidelijk wat objecten kunnen vertellen over Indië, Nederland en de omgang met het (koloniaal) verleden. Talloze mensen verzamelden onder dubieuze en minder dubieuze omstandigheden voorwerpen uit de voormalige kolonie Nederlands-Indië. Enkele van die objecten vonden hun weg weer terug naar het huidige Indonesië. Andere bleven in Nederland, bij mensen

thuis op zolder of in de depots van musea, zoals het Amsterdamse Tropenmuseum. De betekenis die mensen aan dergelijke voorwerpen toeschreven, veranderde door de tijd heen. De lezing wordt georganiseerd in samenwerking met de Volksuniversiteit Arnhem. Locatie: **Museum Bronbeek,** Velperweg 147, 6924 MB Arnhem. Tijden: 14.00 tot 16.00 uur. De toegangsprijs inclusief toegang museum is € 15,00. Inschrijven is noodzakelijk via (026) 4422363 of www.volksuniversiteitarnhem.nl. Klik dan op de rubriek Kunst en Cultuur en vervolgens op Indische Middagen.

Tempo Doeloe versus Sekarang (Toen en Nu)

De spoorwegovergang bij dessa Maseng, vlakbij Bogor. Het authentieke stationnetje van Maseng is prachtig gerestaureerd en verkeert nog in, laten we zeggen, tempo-doeloe staat

Gedaan met rust rond Indisch Monument?

update van Stichting herdenking 15 augustus

In onze vorige uitgave hebben wij u reeds geïnformeerd over de plannen van de Gemeente Den Haag met betrekking tot het samenvoegen van drie groengebieden tot één Internationaal Park. Wij meldden u dat hierdoor ons Nationaal Indisch Monument danig in het gedrang dreigt te komen. Dat wij dit niet als enige signaleerden, blijkt uit een ernstig verontruste reactie van de Stichting Herdenking 15 Augustus 1945.

Hierin maakt voorzitter Erry Stoové zich terecht zorgen om de gevoelens van de Indische gemeenschap in heel Nederland, waar het gaat om de waarde van dit Indisch Monument voor de Indische gemeenschap in het algemeen en de nabestaanden van slachtoffers van de Japanse bezetting in net bijzonder. Hij maakte deze zorgen bekend in een uitvoerige brief aan Mevrouw M. Dijkstra van de Dienst Stedelijke Ontwikkeling, afd. Projectmanagement van de Gemeente Den Haag.
Erry Stoové noemt het Monument het punt van herkenningen erkenning voor huidige en toekomstige generaties en herinnert aan de vele slachtoffers voor wiens nagedachtenis dit Monument mede is bedoeld. Nederlandse staatsburgers en militairen die hun leven gegeven hebben voor volk en vaderland en hen die door internering in de gruwelijke Japanse kampen zwaar getraumatiseerd zijn. Ook wijst hij op het dagelijks gebruik van het Monument, waar nagenoeg iedere dag bloemen worden neergelegd, door nabestaanden op de uitdrukkelijke wens van hun overleden geliefden. Een gebaar waarvan de rust nimmer verstoord mag worden.

Betreurd wordt ook dat op de website: (http://www.denhaag.nl/home/bewoners/to/Ontwikkeling-Internationaal-Park.htm) van de Gemeente Den Haag ten onrechte wordt vermeld dat "het plan gemaakt is in afstemming met belanghebbende partijen zoals natuurorganisaties, bewonersgroepen,nabijgelegen organisaties en attracties". Een uitlating waarin de Stichting herdenking 15 augustus zich totaal niet herkent. De Stichting hecht eraan dat de plaats en het belang van het Indisch Monument alsnog in het ambitieplan worden opgenomen. Een dergelijke aanpassing vindt Erry Stoové geheel passen in de doelstellingen en reputatie van Den Haag als stad van Recht en

Vrede en hij besluit met: "Tenslotte is het Indisch Monument een blijvend symbool aan het einde van de grootste oorlog ooit".
Voorzitter Silfraire Delhaye van Het Indisch Platform noemt het een grove nalatigheid dat de Stichting Herdenking 15 augustus niet in de planning en de ontwerpen is gekend.

Wie zelf de brief van de Stichting Herdenking 15 augustus in zijn geheel wil lezen, Ctrl+klik op de volgende LINK.

http://www.indieherdenking.nl/images/44_mw__Dijkstra_Internationaal_park.pdf

---

Column

Door: Anita Bunt

De weken zijn voorbijgevlogen en ondertussen zijn we weer terug in Nederland. Wat was het fijn om weer in Indonesië te zijn; het klimaat, de geuren, kleuren en natuurlijk het heerlijke eten en de vriendelijke mensen, ze doen iets met mij. Ook al hebben we ook de andere kant mogen beleven…… Het waren weer superfijne weken!

De eerste weken verbleven we op Bali. Daar werden we meteen in de eerste week getrakteerd op fikse wolkbreuken en onweer, de moesson kondigde zich aan. Het meestal zo liefelijke, pittoreske kustplaatsje, waar nog niet zoveel toeristen komen zoals in het zuiden van Bali, veranderde in no time in een naargeestige grote kolkende bruine rivier. Het hele dorp stond onder water, het kolkende bruine water stroomde als een dolle door de straten.

Putdeksel werd heel rustig, door enkele inwoners, opengegooid om de waterstroom te kunnen verwerken, maar het water in de straten bleef stijgen. Vanuit de bergen spoelde het water het dorp in, vergezeld door enorme hoeveelheden afval. Overal waar je keek kwam afval voorbijdrijven; groenten, fruit, bladeren en plastic, plastic en nog meer plastic. De afvoer in de straten werd verstopt door allerhande voorwerpen zoals plasticzakken, luiers, verpakkingen, teenslippers, kleding , karton en offermandjes, je kunt zo gek niet bedenken of het kwam voorbij. De bewoners van het dorp zelf bleven er heel rustig onder. Maakten zich, zo te zien, geen zorgen en gingen verder met dat waar ze mee bezig waren, zich vooral niet druk makend over wat er zich buiten allemaal afspeelde.

Ook de bestuurders van de auto's en brommers lieten zich niet kennen en reden met volle vaart door de kolkende bruine massa, alsof er niets aan de hand was. Daar stonden wij, Nederlandse toeristen op vakantie in het paradijselijk Bali, verbouwereerd langs de kant van de weg, onze ogen uitkijkend. Ons afvragend hoe dit toch allemaal mogelijk is. Nog nooit zag ik straten die zo bedolven werden door zo'n vervuilde modderstroom. Dat zij anders omgaan met afval-verwerking, dat wisten we al wel, maar dat hierdoor ook de afvoeren op deze manier zo verstopt raakten, met alle gevolgen van dien, wisten we niet…… Dit was de andere kant van het Paradijs Indonesië.

Het Paradijs Indonesië, de Gordel van Smaragd, het land met de meeste schakeringen groen, de heerlijkste vruchten en de mooiste stranden en oceanen vol prachtige vissen en koraal. Het Paradijs ligt vol met afval, overal waar je kijkt ligt troep; plastic zakken, batterijen, kapotte spaarlampen, glas, flesjes enz. Af en toe zie je, heel optimistisch, afvalbakken voor gescheiden afval, maar ook dat wordt uiteindelijk bij elkaar gepakt en op een hoop gegooid. En waar je ook bent, je komt ze tegen; dikke rookpluimen die op je adem slaan, overal wordt afval verbrand, het is de gewoonste zaak van de wereld.

Niet alleen de straten, maar ook de stranden liggen vol afval. De vissers, de honden, kippen en natuurlijk ook de toeristen, ze lopen er gewoon door- en overheen. Het maakt ons boos en verdrietig, gezien het ook zo'n impact heeft op het hele waterafvoerstelsel. Hebben de Indonesiërs dan niet in de gaten hoe dat werkt? De vruchtbare grond waarop zij wonen en leven zorgt ervoor dat alle planten, bloemen, groenten en fruit weelderig kunnen groeien en bloeien. Deze voorzien voor een groot deel in onze eerste levensbehoefte: eten! "Waar zijn ze mee bezig om deze kostbare grond zo te vervuilen?"

Iedere keer komt die vraag weer bij ons op en samen praten we hierover, in de hoop misschien een oplossing te vinden. Ondertussen genieten we ook van het prachtige land. We bezoeken tempels en warmwaterbronnen, watervallen en genieten van onze bezoekjes aan de desa's waar we ook bij mensen op bezoek gaan en blijven eten. Met hen spreken we over onze ervaringen en bevindingen en vragen hoe zij naar het "afvalprobleem" kijken en wat ze eraan doen. Al snel wordt ons duidelijk dat de meesten wel in de gaten hebben dat het zo niet langer kan, maar dat ze geen idee hebben hoe ze het zouden kunnen veranderen… Uiteindelijk beginnen ze te lachen en trekken hun schouders op. "Tja, zo is nu

eenmaal onze mentaliteit, en die is niet zomaar te veranderen……" Ik ben er van overtuigd dat iedere mentaliteit is te veranderen, alleen moet je er wel aan toe zijn. En de vraag is wanneer dat zal zijn…. Ondanks het verschil in mentaliteit en milieubewustzijn heb ik mij weer voldoende op kunnen laden. Het was weer een fantastische ervaring die zeker weer een vervolg zal krijgen. Ondanks het afvalprobleem heb ik nog steeds respect voor de manier waarop de mensen daar leven en daar zouden wij nog weer een hoop van kunnen leren.....als we eraan toe zijn.

Pasar Kalender 2016

(update: 10 jan. 2016)

Februari
20 t/m 28: Amsterdam RAI www.pasarmalamasia.nl

Maart
5, 6: Rijswijk (ZH) www.pasarmalamrijswijk.nl
26 t/m 28: Ahoy Rotterdam www.pasarmalamasia.nl
27, 28, 29: Arnhem www.flamproductions.nl

April
1, 2, 3: Groningen www.stichtingstellar.nl
8 t/m 10: Zwolle www.pasarmalamasia.nl
22, 23, 24: Nieuwegein www.stichtingstellar.nl
30: Amstelveen www.stichtingstellar.nl
30: Zutphen www.pasaroostwest.nl

Mei
1: Amstelveen www.stichtingstellar.nl
1: Zutphen www.pasaroostwest.nl
2, 3 Kallenkote (Steenwijk) www.taman-indonesia.nl
14, 15, 16: Den Helder www.stichtingstellar.nl
???: Blaricum www.hetvitusblaricum.nl
28, 29: Landgoed Nienoord (Leek) www.stichtingstellar.nl
28 t/m 31: Malieveld Den Haag www.tongtongfair.nl

Juni
1 t/m 5: Malieveld, Den Haag www.tongtongfair.nl
13, 14: Kallenkote (Steenwijk) www.taman-indonesia.nl
19, 20, 21: Enschede www.flamproductions.nl
17, t/m 19: Zeist www.pasarmalamasia.nl
24, 25, 26: Arnhem www.stichtingstellar.nl

Juli
1, 2, 3: Eindhoven www.stichtingstellar.nl
11, 12: Kallenkote (Steenwijk) www.taman-indonesia.nl
22, 23: Vaassen www.pasaroostwest.nl
26, t/m 29: Steenwijk www.pasarmalamasia.nl
30, 31: Middelburg www.stichtingstellar.nl

Augustus
6, 7: Dieren www.pasaroostwest.nl
14 t/m 17: Dordrecht www.pasarmalamasia.nl
16: Kallenkote (Steenwijk) www.taman-indonesia.nl
19, 20, 21: Tilburg www.stichtingstellar.nl
20: Ede www.tokoneba.nl
26, 27, 28: Tegelen www.pasarmalamasia.nl

September
2, 3, 4: Assen www.flamproductions.nl
12, 13: Kallenkote www.taman-indonesia.nl
17, 18: Alkmaar www.stichtingstellar.nl
22 t/m 25: Alphen a/d Rijn www.pasarmalamasia.nl
30: Enschede www.flamproductions.nl

Oktober
1, 2: Enschede www.flamproductions.nl
29, 30: Almere www.indischefeestavond.nl
29, 30: Leek www.stichtingstellar.nl

November
??? Den Haag www.manggarmegar.nl
5, 6: Rijswijk www.pasarmalamrijswijk.nl
19: Steenwijk www.pasarmalamasia.nl

December
27 dec. t/m 8 jan.: (behalve Kerstdagen en Nieuwjaarsdag)
Arnhem, Burgers Zoo www.pasarmalamasia.nl

Reparatie, onderdelen, accessoires en batterijen voor al uw elektronische apparatuur. http://www.mobipc.nl/onderdelen

Colofon

Digitaal maandelijks Magazine van:
Nederlands Indisch Cultureel Centrum

Hoofdredacteur: Hans Vogelsang
Redactie:
Jean-Marie Bosch van Drakestein
Eugene Brehen
Juniorredacteur: Chinook de Deugd
Correspondenten:
Albert van Prehn (Muziek column)
Ferry Schwab (ICM-online)
Silfraire Delhaye (Indisch Platform)
Armando Ello (Hoezo Indo)
Ivo Pabbruwe (New Zealand)
Gedichten: Mary-Jane Sahanaja
Columns: Anita Bunt
Vormgeving & lay-out: Hans Vogelsang
Ondersteuning: Groep de Mos, Den Haag
Technische realisatie: Dennis v.d. Ham
(Borca-Online Computer Service)
http://www.borca-online.nl/

Verschijning: de 15e van elke maand
Sluitingsdatum kopij en advertenties:
de 10e van elke maand
Advertentietarieven: op aanvraag
Abonnementen NICC Magazine: GRATIS
Postadres: Newtonstraat 660
2562 LA Den Haag - Nederland
W: www.indisch-centrum-denhaag.nl
: http://indisch-centrum-denhaag.blogspot.com
@: info@indisch-centrum-denhaag.nl

Aanmelden NICC Magazine (subscribe),
opzeggen NICC Magazine (unsubscribe):
info@indisch-centrum-denhaag.nl

Rabobank IBAN: NL39 RABO 0129 2168 36
t.n.v. N.I.C.C. te Den Haag
BIC: RABONL2U

Overname van (delen van de) inhoud is toegestaan, mits met bronvermelding.
© 2015 N.I.C.C. Den Haag

de Indische wereld
MAGAZINE VOOR DE INDISCHE NEDERLANDER

Indische Internetkrant: www.icm-online.nl - schwab@icm-online.nl

Tegen inlevering NICC Magazine **van deze BON**

ontvangt u op 5 en 6 maart 2016 aan de kassa van de

Pasar Malam Rijswijk

€ 1,50 korting op een entreekaartje

PASAR MALAM RIJSWIJK

DE BROODFABRIEK
EXPO & EVENT CENTER

Volmerlaan 12, 2288 GD Rijswijk

www.pasarmalamrijswijk.nl

Alleen geldig op de entreekaart voor een volwassene op 5 en 6 maart 2016
Niet geldig in combinatie met andere acties

Borca Computer Online Service
Weimarstraat 39
2562 GP Den Haag
070-364 2806
www.borca-online.nl

Wilt u familie, vrienden of leden van uw club of vereniging gratis abonnee maken? Gebruikt u dan dit formulier

NICC Magazine

e-mail adressenlijst

	NAAM	*e*–MAIL ADRES
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		
23		
24		
25		

Deze e-mail-adressenlijst 'knippen en plakken' en versturen naar e-mail: info@indisch-centrum-denhaag.nl of printen en versturen per post (voldoende frankeren) naar: Administratie NICC Magazine # Newtonstraat 660 # 2562 LA Den Haag